

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorci

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 217 (14.308)

18. septembra 1992

ST
Montecchi 6 - PP 559
740) 7796-600
1894 PD I
772418

1 maggio 1
13382-535723
358

Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

DSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER

Še nikoli kaka italijanska vlada ni sprejela tako drastičnega gospodarskega manevra

Šok za 92 tisoč milijard

*Ob višjih davkih za fizične osebe in podjetja občutna klestenja na področju skrbstva in zdravstva
Kritike opozicije ob začetku konca socialne države, sindikati ne bodo oklicali splošne stavke*

Lira za sedaj svobodno niha Maastricht postaja vprašljiv

RIM, BRUSELJ — Včerajšnja noč je bila za evropski denarni sistem najdaljša: monetarni odbor se je moral sprijazniti z začasnim izstopom lire in funta šterlinga iz nihalnega obroča, hkrati pa odrediti 5-odstotno razvrednotenje španske pezete. Ne samo, v stiski so se znašli tudi francoski frank, irska lira in portugalski eskudo, a celo Avstriji, katerih šiling je vezan na nemško marko, so zaskrbljeni. Pa tudi s tem krizna podoba še ni dodobra uokvirjena. Italijanski menjalni uradi ostanejo danes, jutri in v ponedeljek zaprti, a v ponedeljek bo na deviznih trgih spet živo, saj bodo pod vtisom nedeljskega referenduma, s katerim se bodo Francozi izrekli za ali proti pogodbi iz Maastrichta (italijanski senat jo je sklenil včeraj z veliko večino glasov ratificirati). Vse to utegne narekovati evropskemu monetarnemu odboru ponovno zasedanje, na katerem naj bi preverili, pod kakšnimi pogoji naj se lira (in angleški funt, zaradi katerega izključitve iz EDS in 20-lirske ošibitve nasproti itali-

janski valuti so laburisti zaman zahtevali odstop finančnega ministra Lamonta) spet povrne v tečajne mehanizme EDS. Tečaj lire nasproti marki se je v Frankfurtu popravil s predvčerajšnjih 860 na 843,17 sredi včerajšnjega dne in na 830 po razglasitvi Amatovih gospodarskih ukrepov, obenem pa je milanski borzni indeks poskočil za 3,74%. Dolga bruseljska noč je vsekakor razgalila kritične točke evropskega monetarnega mehanizma, ki naj bi jih bilo po mnenju predsednika izvršne komisije ES Delorsa mogoče odstraniti samo s strogo disciplino in uvedbo skupne denarne enote; evropska gospodarska oziroma denarna unija, ki jo predvideva mastrichtska listina, pa naj bi tudi okrepila pogajalsko moč Evrope nasproti Japonski in Ameriki ter zajamčila stabilnost na svetovnem finančnem tržišču. Napetost v EDS, ki sta jo sprožili moč marke zaradi visokih obrestnih mer v Nemčiji in negotovost glede potrditve ma-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM — Giuliano Amato (na sliki AP) ni bil krivi prerok, ko je napovedal »manever, ki ga doslej še ni bilo«. Včerajšnji sklepi vlade so namreč nesporno potrdili zaton italijanske »srečne zvezde«, z njo pa tudi začetek konca socialne države. Vlada bo namreč državni blagajni zagotovila 92 tisoč milijard lir, in sicer 42 tisoč milijard lir z višjimi prijemki in 43 tisoč milijard s klestenjem predvsem zdravstvenih in skrbstvenih postavk, ostalih 7 tisoč milijard pa naj bi uresničili s privatizacijami.

Po besedah predsednika vlade Amata so sprejeli »ostre in dosledne ukrepe«, ki bodo imeli povsem drugačne strukturalne posledice od dosedanjih gospodarskih manevrov. Amato je prepričan, da so ukrepi inovativni, saj bodo po njegovem spremenili način življenja Italijanov, ker jih bodo prisilili, da bodo privarčevana sredstva namenili potreb- nim in ne luksuznim dobrinam.

Predsednik vlade ima v teh svojih trditvah še kako prav, saj je vsakomur lahko jasno, da bo za številne italijanske družine sedaj težko celo zagotoviti si najnujnejše dobrine. Že res, da finančni minister Gorla trdi, da je vlada v svojem finančnem manevru pravično porazdelila bremena med vse družbene sloje, a kot vedno vsak padec standarda najbolj občutijo najrevnejši. Gorla je namreč navedel, da bo bogati družbeni sloj »prispeval«
18 tisoč milijard lir, podjetja 12 tisoč milijard, od davka na nepremičnine pa bodo prav tako iz- tržili 12 tisoč milijard lir.

Da bo celoten manever bolj razumljiv, in da bo vsakomur jasna vladna pravična porazdelitev bremen, povzamemo na kratko glavne značilnosti včerajšnjega gospodarskega manevra, ki pa lahko v parlamentu doživi tudi spremembe.

Kot prvo naj navedemo davčne ukrepe. Glavna novost je premoženjski davek na podjetja v višini 7% (upoštevali bodo družbeno glavnico in čisti dobiček); odpravili bodo vračanje »fiscal draga«
za davkoplačevalce z višjimi dohodki. Količniki za davek IRPEF se bodo spremenili in bodo enaki količnikom za leto 1989. Tako da bomo do 6 milijonov lir letnega dohodka plačali 10%, od 6 do 12 milijonov 22%, od 12 do 30 milijonov 26%, od 30 do 60 milijonov 33%, od 60 do 150 milijonov 40%, od 150 do 300 milijonov 45% in za letne dohodke nad 300 milijonov pa 50%. Vlada je obenem uvedla za neodvisne delavce tako imenovano »minimum tax«, po kateri ne bodo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V krvavih spopadih v Bosni in Hercegovini doslej že približno 11 tisoč mrtvih

Danes v Ženevi pogovori sprtih strani VS ponoči razpravljaj o izključitvi ZRJ

SARAJEVO — V Sarajevu so včeraj sporočili, da je doslej po nepopolnih podatkih v vojni v Bosni in Hercegovini izgubilo življenja 11 tisoč ljudi, od tega samo v Sarajevu 3 tisoč. Ranjenih je bilo 120 tisoč ljudi, pogrešajo pa 53.500 oseb. Kljub strahotnemu krvnemu davku, pa spopadi v Bosni in Hercegovini tudi včeraj niso pojenjali. Od 11. ure dopoldne potekajo siloviti napadi srbskih sil na vse dele Sarajeva. V Sarajevu so razglasili tudi nevarnost zračnega napada. V Bihaću že šesti dan potekajo topniško pehotni boji, napadali so naselja v Cazinski krajini, Gradačac, Bugojno in Livno, žrtev napadov pa sta bila spet Bosanski brod in Slavonski brod na hrvaški strani.

Kljub temu je bosanskohercegovsko vodstvo vendarle spremenilo svoj prvotni sklep in sklenilo, da pošlje svojo delegacijo pod

vodstvom zunanjega ministra Harisa Silajdžića na nadaljevanje konference v Ženevi. Očitno je na takšno odločitev vplivala izredno neugodna reakcija sopredsednika konference o Jugoslaviji Vancea na ponedeljkovo sporočilo, da muslimanska stran zaradi napadov Srbov na Sarajevo ne bo sodelovala na konferenci v Ženevi, kjer naj bi se danes na pobudo Vancea in lorda Owna sestali predstavniki vseh treh konstitutivnih narodov v Bosni in Hercegovini - Muslimanov, Srbov in Hrvatov. Predsednik predstava Bosne in Hercegovine in vodja bosansko-hercegovskih Muslimanov Alija Izetbegović je včeraj v zvezi s tem izjavil, da si še vedno lastijo pravico, da zapustijo konferenco, če Srbi ne bodo izpolnjevali dogovorov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sarajevske ulice so polne uničenih avtomobilov

(Telefoto AP)

Zaplemba premoženja za podkupovalce in podkupljence

RIM — Poleg gospodarskega manevra je včeraj ministrski svet na predlog Amata in pravosodnega ministra Martellija odobril tudi ukrepe proti korupciji, ki predvidevajo zaplemba premoženja obsojencev, kot je to pred časom zahteval predsednik republike Scalfaro.

Minister Martelli je ob tem poudaril, da bi bilo nesprejemljivo zahtevati od vseh poštenih davkoplačevalcev žrtve za sanacijo italijanskega gospodarstva in pozabiti na podkupovalce. S tem se ne bo rešilo državnega proračuna, a marsikatera milijarda se bo vrnila v državno blagajno.

Novi zakonski odlok predvideva namreč zaplemba v višini zneska podkupnine, če je posameznik kaznivo dejanje storil v korist neke družbe, bodo zaplenili del premoženja te družbe. Povsem razumljivo, bo zaplenjeno premoženje postalo last države šele po pravnoomočnosti končne razzodbe.

V Firencah še danes italijansko-nemški vrh Kohl solidaren z Amatom

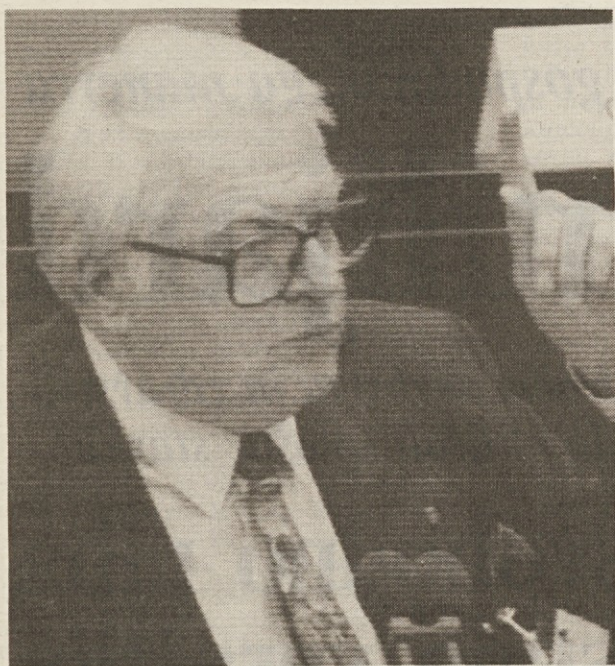
FIRENCE — Glavni del italijansko-nemškega vrha med nemškim kanclerjem Kohlom in italijanskim premierjem Amatom bo na vrsti danes, ko se bosta državnik in njuni spremljevalci pogovarjali o dvostranskih odnosih, precej pozornosti pa bo posvečene predvsem pretresom na evropskih valutnih trgih, kjer se je do temeljev zamajal Evropski denarni sistem, pred hudo preizkušnjo pa je v tem trenutku postavljena tudi sam proces evropskega združevanja.

Včerajšnji dan sta Amato, ki je v Firence dopotoval neposredno po včerajšnjem zasedanju ministrskega sveta in sprejemu gospodarskega manevra, in Kohl posvetila predvsem tem ukrepom, ki naj bi Italiji po prepričanju premiera Amata omogočili, da ponovno ujame priključek z Evropo, ki se

vse bolj oddaljuje. Kancler Kohl je pri tem izrazil svojemu italijanskemu kolegu vso »solidarnost«
za sprejete ukrepe, ki bodo po njegovem prispevali k stabilizaciji položaja in k povrnitvi kredibilnosti Italiji. Pozitivna je bila tudi ocena nemškega zunanjega ministra Kinkla, Amato pa je Kohlu še posebej podrobno obrazložil ukrepe, s katerimi naj bi preprečili davčno utajo in dejal, da se zaveda, da gre za nezadostno akcijo, »vendar pa je to le prvi korak.«

Glede težkega položaja lire in prostega nihanja na trgih pa je italijanski ministrski predsednik dejal, da bi morali v nedeljo skupaj z liro devalvirati tudi britanski funt, česar pa Velika Britanija ni hotela sprejeti in je s tem po njegovem mnenju tudi povzročila pravi orkan v naslednjih dneh.

Izvolitev novega predsednika in osvojitve sklepnega dokumenta Socialistična internacionala zahteva nove koncepte varnosti in stabilnosti

BERLIN — Francoski socialist Pierre Mauroy (na sliki AP) je od včeraj novi predsednik Socialistične internacionala. Dosedanji predsednik Willy Brandt je že pred časom zaradi zdravstvenih razlogov povedal, da se odpoveduje svoji funkciji, ki jo je imel v Socialistični internacionali kar 16 let. Sedaj ko se je njegovo zdravstveno stanje zaradi težke bolezni še poslabšalo, je njegovo mesto prevzel Mauroy, ki je bil edini kandidat.

Novi predsednik organizacije, ki združuje nad 90 strank in organizacij iz vsega sveta, je star 64 let. V svoji dolgi politični karieri je bil predsednik francoske vlade (od leta 1981 do leta 1984), prvi sekretar francoskih socialistov (od leta 1988 do 9. januarja letos).

Socialistična internacionala je po treh dneh zasedanja osvojila tudi akcijski program, s katerim naj bi se postavili po robu novim krizam in izzivom po koncu medblokovske konfrontacije. Sklepna

resolucija vsebuje devet poglavij, in sicer: mir in razorožitev, človekove pravice, Evropa, srednja in vzhodna Evropa, Bližnji vzhod, Latinska Amerika, Afrika, Azija-tihooceansko območje in mednarodne institucije. Glede krize v nekdanji Jugoslaviji Socialistična internacionala ponovno poudarja pravico do samoodločbe narodov in nedotakljivosti obstoječih meja in zavrača vsake spremembe dosežene s silo. Resolucija obenem zahteva uresničitev novih konceptov »za varnost in stabilnost« vseh držav sveta. Suverenosti se ne sme uveljavljati v izolaciji temveč v kontekstu večje mednarodne integracije, ki naj jamči samoodločbo narodov. Socialistična internacionala obenem ugotavlja, da zlom komunizma, ne sme pomeniti zmage čistega kapitalizma. Država mora ostati prisotna, da zagotovi pravičnejšo družbo, v kateri bodo vsa bremena smotno porazdeljena.

Slovenski premier Drnovšek v ZDA kot gost svetovne gospodarske konference

LJUBLJANA — Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je včeraj odpotoval na večdnevni delovniobisk v Združene države Amerike, kjer se bo kot gost ameriške televizijske družbe CNN udeležil svetovne konference o gospodarskem razvoju, ki jo bo vodila bivša predsednica britanske vlade Margaret Thatcher, začela pa se je včeraj v Washingtonu in bo trajala do 20. septembra.

Slovenski ministrski predsednik Drnovšek se je včeraj že srečal s predstavniki Mednarodnega denarnega sklada, v programu pa so tudi še srečanja z več uglednimi osebnostmi ameriške politike in gospodarstva in skušali pri njih vzbuditi zanimanje tujih vlagateljev in financerjev. Med drugim se bo srečal tudi z guvernerjema zveznih držav massachusetts in Maryland.

Drnovšek se bo na Mednarodnem monetarnem fondu pogovarjal predvsem o želji Slovenije, da bi jo čimprej sprejeli v njegovo članstvo. Opazovalci ocenjujejo, da zdaj že obstajajo realne možnosti za to, čeprav je v tem fondu še do nedavnega prevladovalo prepričanje, da bi bilo treba sprejemati vse nekdanje jugoslovanske republike v ta fond v paketu. (NIA)

Mitja Malešič včeraj predal pooblastila kot prvi slovenski veleposlanik v Zagrebu

LJUBLJANA — Prvi slovenski veleposlanik v republiki Hrvaški Matija Malešič je včeraj v Zagrebu izročil akreditivno pismo predsedniku Hrvaške dr. Franju Tudjmanu, ki je ob tej priložnosti poudaril, da sta Hrvaška in Slovenija prehodili skupno pot pri odhodu iz nenaravne jugoslovanske skupnosti, ki je Slovenijo in Hrvaško vezala na Balkan namesto na srednjo Evropo, ki ji v resnici pripadata. Dr. Tudjman je izrazil interes Hrvaške za dobre odnose in sodelovanje s Slovenijo, do zdaj pa še vedno ni jasno, kdo bo prvi hrvaški veleposlanik v Sloveniji. Pred dvema mesecema je iz Zagreba prišlo sporočilo, da naj bi to mesto zasedel takratni podpredsednik hrvaške vlade in eden izmed najvplivnejših članov hrvaške socialdemokratske stranke (stranke nekdanjih komunistov) dr. Zdravko Tomac. Včerajšnji Novi vijesnik pa je v posebnem članku namignil, da to zdaj ni povsem verjetno, pri čemer se je skliceval tudi na neko izjavo slovenskega zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, da dr. Tomac ne bo veleposlanik v Sloveniji. Včerajšnje pozivanje dr. Tudjmana na »skupno slovensko in hrvaško pot« in poudarjanje pripravljenosti Hrvaške za dobro sodelovanje s Slovenijo ima vsekakor poseben zven glede na obstoječe ohladitve v hrvaško-slovenskih odnosih, do katerih je prišlo predvsem zaradi neurejanja odprtih ekonomskih in obmejnih vprašanj med obema državama.

Slovenski predsednik Milan Kučan je v nedavnem televizijskem intervjuju opozoril, da

problemi v odnosih s Hrvaško niso takšni, da jih ob skupni pripravljenosti za dialog ne bi mogli rešiti. Kučan je tudi dejal, da je že pred časom povabil predsednika Tudjmana na pogovore, vendar s Hrvaške strani ni bilo odziva. Zdaj pa so v Zagrebu uradno sporočili, da bo predsednik Tudjman sredi oktobra uradno obiskal Slovenijo, še pred tem pa naj bi se sestali tudi vladni delegaciji na najvišji ravni. Slovenci so Tudjmanu tudi zamerili, ko po povratku iz zasedanja generalne skupščine OZN, na kateri sta bili Hrvaška in Slovenija sprejeti v članstvo OZN, ni niti z eno besedo omenil skupnega hrvaško-slovenskega prizadevanja in sodelovanja pri osamosvajanju ter pomoči, ki jo je Slovenija nudila Hrvaški v njeni obrambni vojni proti Srbiji in Jugoslovanski armadi. Takrat je Tudjman govoril, da je bila Hrvaška popolnoma sama in da je tudi popolnoma sama nerazumljena od vseh prišla do svoje samostojnosti.

Novi slovenski veleposlanik Matija Malešič, ki je bil v Peterletovi vladi podpredsednik, je včeraj izjavil, da nekatera znamenja kažejo, da se bodo sporna vprašanja med Slovenijo in Hrvaško vendarle začela reševati. Moramo sodelovati, če hočemo, da bomo eni in drugi dobro živeli, meni Malešič in poudarja, da ni nobenega vprašanja, ki ga ne bi bilo moč rešiti s trdnim dialogom. Malešič je prepričan, da so rešitve mogoče, sicer sploh ne bi prišel v Zagreb. Malešič tudi opozarja, da sta obe državi v ne-

davni preteklosti s skupnim sodelovanjem dosegli največ. Na to je včeraj posebej spomnil tudi predsednika Hrvaške dr. Franja Tudjmana.

V hrvaškem tisku pa še naprej zelo pazljivo spremljajo vsak korak Slovenije v zvezi s Hrvaško in po pravilu nervozno reagirajo. Tako včerajšnji Novi vijesnik kritično obravnava nedavno izjavo o »internacionalizaciji hrvaško-slovenske razmejitve na morju«, ki naj bi jo dal v Kopru slovenski minister za zunanje zadeve dr. Rupel. Predvsem o tem vprašanju dr. Rupel v Kopru ni govoril prvič, v nedavni razpravi na slovenski skupščinski komisiji za mednarodne odnose, pa se je v nasprotju z mnenjem nekaterih poslancev zavzel za to, da bi problem morske razmejitve s Slovenijo najprej poskušali razrešiti v bilateralnih pogovorih s Hrvaško, pri čemer je imel še posebej v mislih bližnji sestanek hrvaškega predsednika Tudjmana in drugih visokih hrvaških osebosti s predsednikom slovenskega predsedstva Milanom Kučanom in drugimi visokimi slovenskimi funkcionarji. Šele v primeru neuspeha teh pogovorov naj bi prišla na vrsto internacionalizacija tega problema. Novi vijesnik kritizira tudi slovenskega notranjega ministra Igorja Bavčarja, ker je baje nedavno prav tako v Kopru izjavil, da bi bil »srečen«, če bi Istrani okrepili pritisk na hrvaška državna telesa, ker je prepričan, da imajo Istrani pomembno vlogo pri sproščanju državnih odnosov Hrvaške in Slovenije«. (NIA)

● V Ženevi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ponoči je Varnostni svet odločal o usodi Zvezne republike Jugoslavije. Vsa sredstva informiranja na območju nekdanje Jugoslavije so zadnje dni temu vprašanju posvečala veliko pozornost. Predlog resolucije, o kateri je odločal Varnostni svet, je predvidel izključitev Zvezne republike Jugoslavije iz OZN, ker je dosedanja članica OZN Socialistična federativna republika Jugoslavija prenehala obstajati, nova tvorba Zvezna republika Jugoslavija pa bi morala tako šele dokazati svojo privrženost načelom ustanovne listine OZN, izpolniti vse kriterije, ki so zato potrebni in zaprositi za sprejem v svetovno organizacijo. To bi še enkrat nedvomno pomenilo, da svet ne priznava kontinuitete med nekdanjo SFRJ in sedanjo ZR Jugoslavijo, ki je nastala kot zvezna država samo dveh nekdanjih jugoslovanskih republik: Srbije in Črne gore.

Vendar pa so zadnje informacije iz OZN in iz krogov petih stalnih članic Varnostnega sveta vztrajno dopovedovale, da glede usode ZR Jugoslavije med stalnimi članicami Varnostnega sveta ni enotnega mnenja. Ambasador Rusije Voroncev je javno izjavil, da med petimi članicami Varnostnega sveta glede izključitve ZRJ ni soglasja. Kitajci pa so sporočili, da so proti izključitvi katerekoli izmed nekdanjih jugoslovanskih republik iz OZN.

V Združenih državah Amerike so sporočili, da bodo na območje nekanje Jugoslavije poslali manjšo skupino opazovalcev, ki bodo nadzorovali predvsem izvajanje ekonomskih sankcij proti Srbiji in Črni gori, hkrati pa se naj bi pojavili tudi v funkciji opazovalcev na treh potencialno kriznih žariščih na Kosovu, v Vojvodini in Sandžaku. Sporočili so tudi, da ameriški notranji minister skupaj zavezniški proučuje možnosti za zaprtje zračnega prostora nad Bosno in Hercegovino.

Pritisk na Zvezno republiko Jugoslavijo se nadaljuje. Romunija včeraj zaprla mejo za srbske in črnogorske avtobuse in pretežen del osebnih avtomobilov. Na mejnih prehodih so zaradi tega nastale kilometrske kolone vozil. Prav tako so pred nekaj dnevi prepovedali Bolgariji prehod meje vsem osebnim avtomobilom iz Srbije. Prebivalci Srbije so se v Bolgariji in Romuniji oskrbovali z različnim blagom in z bencinom, ki ga v Srbiji zdaj že kronično primanjkuje. Zdaj so ostali tudi brez te možnosti za oskrbo. Slovenska vlada je včeraj sprejela posebne kazenske sankcije za vse tiste iz Slovenije, ki bi kršili odločitev OZN o ekonomski blokadi Srbije in Črne gore. (NIA)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Šok

smeli trgovci, obrtniki in drugi prijaviti nižje dohodke od tistih, ki jih prejemale njihovi uslužbenci. Novost je tudi uvedba posebne davka za luksuzne avtomobile (2.000 in več kubikov), za lovske rezervate, za letala in za jahte.

Ce izvzamemo nove (stare) količnike IRPEF pa bodo italijanski srednji in nižji sloj še najbolj prizadeli ukrepi na skrbstvenem in zdravstvenem področju.

Do 31. decembra 1993 se nihče ne bo smel predčasno upokojiti, upokojenci ne bodo prejeli novembrske draginjske doklade (1,8%), prihodnje leto pa bodo ukinili soodvisnost pokojnin z višinami plač. Novi delegirani zakon pa predvideva, da se bomo upokojili pri 65 letih, ženske pa pri 60, spremenili bodo tudi način določanja višine pokojnine, saj ne bodo več upoštevali zadnjih 5 let delovne dobe temveč 10 let, kar bo nedvomno znižalo pokojnine.

Najhuje pa nas bodo prizadeli ukrepi v zdravstvu, saj je vlada sklenila, da bodo družine z ugotovljenim ali domnevnim letnim dohodkom nad 40 milijonov lir v celoti plačevale vse farmacevtske in diagnostične storitve. Uvedli naj bi tudi nekaj »bonus ad personam« (osebni boni) za državljane, ki so zaradi nizkih dohodkov sedaj oproščeni plačevanja zdravstvenih ticketov. S tem bi preprečili, da bi to pravico izkoriš-

čali drugi. Višino tega »osebnega bona« morajo še določiti, vse kaže pa, da bo znašal nekaj več kot 400 tisoč lir na leto. S klestenjem v zdravstvu, saj ima kar 30% italijanskih družin nad 40 milijonov lir letnih dohodkov, naj bi v zdravstvu leta 1993 prihranili od 5.000 do 5.500 milijard lir.

Z odlokom so za eno leto ukinili obnovo delovnih pogodb javnega sektorja. Zaposlenim bodo izplačali le z junijskim sporazumom določeni znesek 20.000 lir (nadomestilo za ukinjeno draginjsko doklado). Nespremenjene bodo ostale tudi plače vodilnega osebja v javnem sektorju. To so v grobih obrisih glavne značilnosti vladnega gospodarskega manevra, ki ga v bistvu podpirajo le vladne stranke in delno Confindustria, vsi ostali pa mu najodločneje nasprotujejo.

Za razliko ob podobnih zapletih v preteklosti, se sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL ni odločila za splošno stavko, kar nesporno dokazuje, da se Italija nahaja v izredno težkem položaju. Sindikati ugotavljajo, da so ukrepi začetek konca socialne države in da so klestenja na skrbstvenem in zdravstvenem področju krivična. CGIL, CISL in UIL bo svojo nadaljnjo strategijo boja skušala določiti danes, od vlade je zahtevala, naj jutrišnji sestanek preloži na ponedeljek. Kaj se dogaja v sindikatih, še ni povsem jasno, nedvomno pa vlada precejšnjo nape-

tost, saj so ocene ukrepov, še bolj pa nadaljnji sindikalni boj, kamen spote med raznimi sindikalnimi komponentami.

Ce je za predsednika Confindustrie Abeteja vladni manever »težak« in »nujen«, da Italija ostane v Evropi, pa tega mnenja niso razne organizacije avtonomnih delavcev, ki najodločneje obsojajo uvedbo »minimum tax« za svoje člane in premoženjski davek na podjetja.

Prav nevarnost, da bi razne celohovske organizacije odpravile tudi te minimalne ukrepe pravične porazdelitve bremen, je prisotna v ocenah predvsem leve opozicije. Za Occhetto je manever »nepravičen in nekoristen za gospodarsko sanacijo države«. Tajnik DSL navaja, da manever ne vsebuje obvez za rešitev vprašanja davčnih utaj, prav tako ne rešuje vprašanja državnega dolga, »ki si bo leta 1993 požrl vsaj polovico od 90.000 milijard gospodarskega manevra«. Occhetto je napovedal protipredloge DSL, ki naj postanejo osnova za novo »prelomno vladno«. Lombardska liga je prav tako najodločneje obsodila vladne ukrepe, ne samo, ker so bili sprejeti z zamudo in po devalvaciji, temveč tudi, ker prizadenejo predvsem produktivni srednji sloj.

Povsem razumljivo je sedaj začel težak politični in družbeni boj, saj je na dlani, da ne bo nobena kategorija mirne duše pristala na manever, ki v bistvu občutno znižuje

življenjski standard večine Italijanov.

● Lira niha

astrichske pogodbe, je seveda tudi odraz neravnovesij med gospodarskimi sistemi v dvanajsterici; ta neravnovesja kažejo, da se je Evropa dejansko razdvajala na močnejši in šibkejši del, pri čemer prvi določa pravila igre drugemu. Da se to ne bi nadaljevalo, je treba uvrstiti mehanizme kooperacije in izpeljati programe gospodarskih konvergenč, drugače monetarne unije ne bo. Kooperacija predpostavlja vzajemnost in pomeni tvorno sodelovanje vseh, tudi Nemčije. Toda šef Bundesbanke Schlesinger je znova zanikal možnost ponovnega znižanja eskomptne mere. EDS se otepa torej z učinki nemške združitve oziroma cene te združitve. Višino nemških obrestnih mer in posledično nevihto na deviznih borzah gre v resnici pripisati stalnemu naraščanju izdatkov, ki so potrebni za preustrojitve gospodarskega aparata v nekdanji Vzhodni Nemčiji, pa tudi prvim znamenjem ponovnega razraščanja inflacije. Če k temu dodamo še dansko odklonitev pogodbe iz Maastrichta in bojazen pred podobnim zadržanjem Francozov, je slika popolna. EDS je kot barka, ki zna varno pluti samo na mirnem morju, ne pa tudi na razburkanem.

Pobuda iz Podbonesca, Špetra in Sovodenj Se bodo tri nadiške občine res združile?

ŠPETER — Diskusija o reformi in reorganizaciji krajevnih uprav postaja tudi v Nadiških dolinah vse bolj živahna. Vprašanju o bodočnosti gorske skupnosti se je pridružil tudi pobuda za združitev treh občin (Podbonec, Špeter in Sovodnje) v eno samo enoto. Razloge za takšno odločitev je treba iskati predvsem v dejstvu, da imajo male občine velike težave zaradi pomanjkanja sredstev za realizacijo potrebnih načrtov, kakor tudi za normalno vodenje uradov. Kot smo že poročali, župani treh omenjenih občin so že pripravili okvirni načrt, ki naj bi najprej pripeljal do združitve (unione) in kasneje do spojitve (fusione) treh občinskih teles. O tem so pred dvema tednoma razpravljali že v Podbonescu, podobno so pred dnevi storili na občinski seji v

Špetru. Župan Firmino Marinig je obrazložil potek pobude in kriterije pri sestavljanju vprašalnika, ki ga bodo morali izpolniti občani in v njem navesti, če se strinjajo z združitvijo treh občin in kakšno vlogo naj bi imela Gorska skupnost za Nadiške doline.

Okoli teh vprašanj se je na seji razvija živahna diskusija. Izražena so bila različna mnenja okoli vloge občinskih uprav in same gorske skupnosti, vsi pa so se načelno strinjali z združitvijo in izpeljavo ustreznega referenduma. Vodja večinske liste Ciccone je predlagal, da bi predstavniki večine in manjšine sestavili delovne skupine, ki bi ljudem objasnile podrobnosti, prednosti in težave, ki jih tak uradni postopek zahteva. **RUDI PAVŠIČ**

V Kanalski dolini tečaji slovenščine za najmlajše in za odrasle

ŽABNICE — Tudi za mlade Slovence iz Kanalske doline so se včeraj odprla šolska vrata. Šlo je za vrata italijanskih osnovnih in srednjih šol, saj v tem kraju nimajo možnosti, da bi se učili materinega jezika. Zato je toliko bolj pomembna pobuda slovenskih organizacij, ki letos že petnajstič prirejajo tečaje slovenščine za mlade in odrasle.

Ti se začnejo danes popoldne v župnišču v Žabnicah in na Sloriju v Ukvah, zanje pa bodo poskrbeli mentorji iz Slovenije.

Vzporedno s tem se je v Kanalski dolini začel pouk glasbene vzgoje, ki ga organizira tukajšnja podružnica Glasbene maticice. Za pouk klavirja, harmonike in kitare se je letos vpisalo nad trideset otrok, kar predstavlja vzpodbuden podatek, če pomislimo na težave, s katerimi se sooča naša narodnostna skupnost v tem predelu zamejstva. (R. P.)

Jutri slovesnost na Trgu republike v Ljubljani

50-letnica nastanka prvih slovenskih partizanskih brigad

LJUBLJANA — Jutri z začetkom ob 11. uri bo na osrednjem Trgu Republike v Ljubljani slovesnost ob 50. obletnici Narodnoosvobodilne vojske Slovenije oziroma nastanka prvih slovenskih partizanskih brigad. Slavnostni govornik bo predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Na prireditvenem prostoru se bodo zbrali pripadniki nekdanjih slovenskih partizanskih enot iz vseh krajev Slovenije s prapori domicilnih enot, na svečanosti pa bodo prisotni tudi borci za severno mejo, častna enota slovenske Teritorialne obrambe pod poveljstvom generalpolkovnika Branka Jerkiča, godba slovenske policije, Partizanski pevski zbor, kot gostje pa tudi bivši borci NOV Slovenije iz zamejstva v Avstriji in Italiji. Predvidevajo, da se bo svečanosti udeležilo več tisoč bivših borcev, aktivistov in sploh udeležencev narodnoosvobodilnega gibanja v letih 1941-1945.

Uradni del svečanosti se bo začel ob 11. uri z državno himno, sledil bo nagovor predsednika Zveze združenj borcev NOVŠ Ivana Dolničarja, dve partizanski pesmi v izvedbi godbe policije in pevskega zbora, govor predsednika RS Milana Kučana, ponovno pesem v izvedbi godbe in zbora, izročitev zastave borcev za severno mejo in zastave enot NOVŠ predsedniku Republike Slovenije, slovesnost pa bo sklenila Pesem o svobodi. Zastavo borcev za severno mejo bo predsedniku RS izročil predsednik borcev za severno mejo, zastavo enot NOVŠ pa general Alojz Hren.

Po uradni slovesnosti na Trgu Republike bo na Gospodarskem razstavišču družabno srečanje udeležencev.

Kot uvod v svečanost bodo že danes popoldne ob 18. uri v avli stolpnice bivše Iskre na Trgu Republike odprli razstavo z naslovom »Reševanje zavezniških letalcev med NOB Slovenije«, ki jo pod pokroviteljstvom Predsedstva Republike Slovenije prireja Zveza združenj borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja Slovenije v sodelovanju z Muzejem novejših zgodovine in Letalsko zvezo Slovenije. Naj v tej zvezi omenimo, da je ZZZB Slovenije prejela v teh dneh tako za proslavitev 50. obletnice ustanovitve prvih slovenskih partizanskih brigad kot za ureditev razstave o reševanju zavezniških pilotov med NOB, vrsto naravnost pretresljivih pisem zahvale za rešena življenja nekdanjih zavezniških pilotov in drugih vodilnih zavezniških sodelavcev v NOV Slovenije, med katerimi višjega angloameriškega zavezniškega oficirja pri Glavnem štabu Slovenije kape-

tana J. Goodwina, vrhovnega poveljnika 15. vojnega letalstva AVL generalmajorja Twininga, angleškega generala Billa Deakina, ameriških pilotov Billa Pettya, Walterja Chapmana, Billa Crima, Johna Loughrana, Geralda Jerryja Armstronga, padalca Claudeja Chappeya, sina že pokojnega podpolkovnika ameriških zračnih sil McClura in mnogih drugih.

Za osvežitev spomina bivšim udeležencem NOV Slovenije, predvsem pa za informacijo mladim le nekaj podatkov o razvoju oboroženega narodnoosvobodilnega gibanja na Slovenskem proti nemškimi, italijanskim in madžarskim okupatorjem in njihovim sodelavcem:

Ob koncu 1941 je bilo 2.059 partizanov razvrščenih v 7 bataljonov na vseh območjih Slovenije. Ob koncu 1942 že 3500 borcev v 4 brigadah in 13 odredih ter četnih in bataljonskih sestavah. Ob koncu leta 1943 je bilo partizanskih borcev od 25 do 27 tisoč v 18 brigadah vključenih v 5 divizij, te pa v dva korpusa in eno operativno cono. Ob koncu leta 1944 je bilo borcev okrog 40.000 v 23 brigadah, 10 odredih v šestih divizijah, dveh korpusih in eni operativni coni ter še ena italijanska divizija. Ob koncu vojne 15. maja je NOV Slovenije štela 37.901 borca in starešin, razvrščenih v 36 brigadah (27 pehotnih in 9 specialnih) in v 24 partizanskih odredov (6 divizij, 2 korpusa in eno operativno cono v rangu korpusa).

V oboroženem boju je padlo, umrlo zaradi ran ali bilo ujetih 19.500 borcev NOV in partizanskih odredov Slovenije.

Poleg italijanskih enot so se v sklopu NOV Slovenije poleg pripadnikov drugih narodov Jugoslavije borile tudi enote ruskih ubežnikov iz nemške vojske, nekaj francoskih enot, avstrijski bataljon, madžarske enote, predvsem pa 5 prekomorskih brigad, v katerih je od skupnega števila 35 borcev bilo več kot 10.000 slovenskih, največ Primorcev, ki so pobegnili iz italijanske in nemške vojske v Italijo, Severni Afriki in na zahodni fronti, iz italijanskih konfinacij in zaporov ter se v Južni Italiji vključili v NOV Jugoslavije.

Petdesetletnica Narodnoosvobodilne vojske Slovenije zato ni samo dolžni in spoštljivi spomin na častno zgodovino slovenskega naroda v njegovih najtežjih trenutkih, marveč tudi obnovitev ponosa na več kot častni delež Slovencev v svetovni zavezniški protinacistični in protifašistični koaliciji med drugo svetovno vojno. Tega častnega deleža ne more okrniti nihče.

j. k.

Poglabljanje stikov med obalnim gospodarstvom in deželo Veneto

KOPER — Na povabilo Medobčinske gospodarske zbornice je bila včeraj v Kopru na delovnem obisku delegacija združenja industrijcev iz italijanskega Belluna. S predstavniki obalnega gospodarstva so ocenili možnosti novega sodelovanja.

Vsaka pot se začneja s prvim korakom - v navezavi stikov med tremi obalnimi občinami Koprom, Izolo in Piranom, skupaj razvito regijo s turizmom in pomembnim transportnim vozliščem, in mestom ter pokrajino Belluno v deželi Veneto, je bil ta prvi korak spoznavno srečanje letos poleti. Italijani so včeraj obisk vrnili v želji, da bi videli in ocenili možnosti ne le kulturnega, temveč tudi ali predvsem gospodarskega sodelovanja.

Kljub dobri volji obeh strani pa je v tem času edini konkretni posel mešano podjetje Procaffè v tukajšnji prostocarinski coni. Ob prednostih, ki jih ta ponuja za opremo brez dajatev in cenejšo delovno silo, naj bi podjetje praznilo, pakiralo in tudi prodajalo kavo, na kar se pripravljajo že leto dni.

Sicer pa je dežela Veneto s svojimi sedmimi pokrajinami že navezala stike s Hrvaško, enakih odnosov pa si želijo tudi s Slovenijo. Tako so v Kopru izjavili člani

delegacije, med njimi župan in predsednik Pokrajine Gianclaudio Bressa in Oscar De Bona, predsednik Trgovinske zbornice v Bellunu Edoardo Luciani, predsednik in direktor združenja industrijcev Paolo Caldart in Alberto Brocca ter predstavniki posameznih podjetij s področja gradbeništva, varstva voda, optike in obrtništva. Dodatne možnosti ponuja italijanski zakon o pomoči nekdanjim vzhodno-evropskim državam. 400 milijard lir za tekoče leto je že razdeljenih, za prihodnje pa je na voljo novih 500 milijard.

Meja, ki je nekdanj ločevala državi, danes ni več ovira za izmenjavo in sodelovanje, so menili italijanski gostje, nova upanja pa daje tudi slovenska vlada in pričakovana zakonodaja s področij privatizacije in tujih vlaganj, so dodali koprski gostitelji.

Člani delegacije iz Belluna so dopoldne obiskali koprski Cimos in Luko, popoldne pa jih je najprej sprejel župan Aurelio Juri, zatem so se pogovarjali v Istra Benzu, si ogledali obrtno cono in obisk sklenili z ogledom Vinske kleti.

MIRJAM MUŽENIČ

Jutri v Vidmu Casa moderna

VIDEM — Z uradno slovesnostjo, ki bo jutri ob 11. uri v kongresni dvorani videmskega sejmišča, bodo odprli eno od največjih in najbolj obiskanih sejmskih prireditvev - Casa moderna. Na njej bo sodelovalo okoli 500 razstavljalcev, predvsem s področja pohištva in gradbeništva. Tudi letos bo na sejmju zanimiv prikaz najodobnejših materialov in predmetov, od najmanjšega do najbolj dragocenega, ki zadevajo gradnjo in opremo stanovanj in bivalnega okoliša. Nastopili bodo razstavljalci iz Furlanije-Julijske krajine, Veneta, Tridentinske-Južne Tirolske, Piemonta, Lombardije, Emilije-Romagne, Sardinije, Avstrije in Slovenije. Sejmski prostori bodo ob delavnikih odprti med 16. in 23. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 23. uro. (R. P.)

Z odločilnim doprinosom italijanskega kapitala

V Kopru odprejo največjo in najsodobnejšo pražarno za kavo na slovenskih tleh

KOPER — Največjo in najsodobnejšo pražarno za kavo v Sloveniji bodo tuji zgradili v koprski oziroma luški prosti coni. Direktor Luke Koper Rudi Dujc nam je povedal, da so vsa dovoljenja za začetek gradnje objekta nared in zdaj italijansko podjetje Procaffè Belluno že išče izvajalca, ki naj bi v šestih mesecih zgradil novo pražarno s skladiščem v velikosti treh tisočev kvadratnih metrov.

Gre za naložbo 1,8 milijona mark v gradbeni objekt, poleg tega pa bo tuji podjetnik priupeljal ustrezno opremo. Šlo naj bi za avtomatizirano opremo, ob kateri bo zaposlenih le približno deset delavcev, v prvem letu pa naj bi sprazili okoli 5.000 ton kave, kar je več, kot je denimo sprazi zdaj letno portoroška Droga (v povprečju do 4.500 ton kave). Luka Koper bo italijanskemu podjetju odstopila zemljišče, poskrbela za infrastrukturo z vsemi potrebnimi priključki, objekt pa bo tuji poslovnež lahko izkoriščal 20 let. Po tem obdobju postane pražarna in skladišče (brez opreme, seveda) last Luke Koper, tujec bo lahko še naprej opravljal to dejavnost, a le kot najemnik prostorov. Opremo, ki jo Procaffè pripelje v koprsko cono (brez davkov in carine), lahko po odhodu tudi odpelje.

Za tujega podjetnika je zanimivo, da je po do sedaj veljavnem slovenskem predpisu pet

let oproščen plačevanja davkov na dobiček - to obdobje se bo morda še podaljšalo (predpisi omogočajo tudi nemoten transfer kapitala) - ter da razpolaga s svojim deviznim računom in to neodvisno od predpisov v Sloveniji. V pražarni bo podjetje lahko izkoriščalo vse prednosti transporta, ki jih omogoča Luka Koper. Že zdaj namreč v Koper vozijo surovo kavo (predvsem za tranzit), pristanišče pa bo s tem pridobilo še nekaj več pretovora. Tuji poslovneži bodo torej lahko izkoristili kar nekaj ekonomskih prednosti in vsaj nekoliko cenejšo delovno silo. Ta je v Sloveniji še sorazmerno poceni, če upoštevamo samo neto plače; če pa upoštevamo, da mora podjetje k vsaki povprečni plači dodati še približno 120 odstotkov vrednosti za prispevke, pa ta delovna sila ni več tako poceni.

Praženo kavo, ki jo bodo tudi pakirali, nameravajo prodajati predvsem v Sloveniji, Avstriji, na Madžarskem.

Gre za prve korake v razvoju koprskih proste cone, ki namestila poleg proizvodne razvijati tudi trgovsko funkcijo. Seveda gre za močno konkurenco slovenskim pražarnam za kavo. V Sloveniji zdaj posluje kakih 60 predvsem manjših in zasebnih pražarn, največja - Drogina, pa ima za zdaj še zmeraj 80-odstotni delež. **BORIS ŠULIGOJ**

Na Ljudski univerzi v Sežani že pričenjajo z novo, dokaj bogato izobraževalno sezono

SEŽANA — Že pred štirimi leti je bil prvi vpis v 1. semester prvega letnika Višje upravne šole Univerze Ljubljana na sežanski Ljudski univerzi, takrat še Delavski. Nekateri slušatelji so že zaključili svoj študij z diplomom, drugi pa bodo to storili na jesen. Te dni pa so na Ljudski univerzi v Sežani spet opravili vpis v 1. semester prvega letnika VUŠ. Vpisalo se je 46 novih kandidatov in devet evidenčnih, torej 55 vseh. Organizatorji vpisa so bili zadovoljni z vpisom, iz katerega lahko razberemo, da se v ljudeh rojevalo potrebo po novemu znanju, ki ga nikoli ni dovolj. Glede na to, da so nekateri še na poznih počitnicah, pa pričakujejo še dodatni vpis kandidatov, ki se niso uspeli prijaviti pravočasno. S prvimi predavanji bodo pričeli konec meseca. Tudi ta predavanja bodo sledila ob koncih tednov (petek, sobota), nakar bo sledil čas za učenje in polaganje izpitov.

Sicer pa na Ljudski univerzi v Sežani začenjajo z novo izobraževalno sezono, za katero ponujajo vrsto najrazličnejših tečajev. Zanimivi so tečaji tujih jezi-

kov (začetni, nadaljevalni, specializirani in konverzijski), tečaj o knjigovodstvu, računovodstvu, specialistični program za računovodje ali tečaj poslovne korespondence. Za delavce v proizvodnji pridejo v poštev seminarji in varstva pri delu, tečaji za delavce varnosti ali pa za voznike viličarjev. Gospodinje bodo gotovo zanimali tečaji krojenja in šivanja ter program krojenja in šivanja, tečaj o negi kože in ličenju, tečaj o hitri pripravi jedi, kot tudi osnovni in obnovitveni tečaj higienskega minimuma. Vsi, ki se nagibajo k okulturnim znanostim, bo pritegnil tečaj o mentalni dinamiki z vajami za koncentracijo in izboljšanje spomina, na račun pa bodo prišli tudi ljubitelji morja s tečajem za vaditelje čolnov. Nudijo pa tudi razne oblike pomoči učencem iz različnih predmetnih področij, predvsem iz matematike in angleščine.

Tako imajo na sežanski Ljudski univerzi tudi tokrat pestro ponudbo in bogato izbiro raznih tečajev.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Združenje aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem in sek-cija VZPI-ANPI na Opčinah prirejata obisk proslave 50. obletnice ustanovitve NOV Slovenije v Ljubljani, jutri, 19. septembra, ob 11. uri. Kdor se želi pridružiti že prijavljenim, se lahko prijavi še danes v prostorih Združenja v Ul. Cicerone 8 ali pri VZPI-ANPI na Opčinah.

Spričo krize, ki je zajela pokrajino in deželo Sindikalne sile zahtevajo novo gospodarsko politiko

V deželi, pa tudi v Trstu, narašča zaskrbljenost zaradi posledic, ki jih bo povzročila politična, gospodarska in finančna kriza, ki je zajela vso državo. Sindikalne organizacije so nad takim stanjem močno zaskrbljene, ker bodo deindustrializacijski procesi močno prizadeli deželno gospodarstvo. Krizno stanje se širi, na obzorju pa ni videti pozitivnih rešitev. Glede vprašanja o mobilnosti dela se opažajo zaskrbljujoči znaki, predvsem v ženskem sektorju.

Tako ugotavljajo sindikalne organizacije CGIL-CISL-UIL, ki v tiskovnem poročilu sicer ne govorijo o gospodarskem in industrijskem emergentnem stanju, opozarjajo pa na številne težave, ki ogrožajo zaposlitveni sektor. Zaradi tega poudarjajo, da bo vsaka zamuda pri reševanju problemov povzročila še večje težave ob ugotovitvi, da naša dežela lahko še stori marsikaj, da bi se zoperstavila takemu zaskrbljujočemu stanju. Ker gre za splošno krizo, ki sicer zadeva celotno državno ozemlje, se je po mnenju sindikalnih organizacij treba soočiti na osnovi jasnih predlogov z osrednjo vlado. V takem položaju, ki se bo gotovo še poslabšal, ne more naša dežela čakati le na razvoj dogodkov. Od vlade je treba zahtevati, da pravočasno sprejme primerne ukrepe glede industrijske politike, ki naj spremenijo sedanj trend upadajoč proizvodnje in zmanjšanja kompetitivnosti podjetij.

Deželna uprava mora zato zahtevati, da se med najbolj prizadeta krizna področja vključi tisti del dežele, na katerem so industrijska podjetja v hudi krizi; na tak način se bo odprla pot novim investicijam v podporo zaposlitvam in za zaščito profesionalnosti delavstva. Dežela mora nadalje zahtevati odprtje soočanja med vlado in sindikalnimi organizacijami glede strateških izbir, ki zadevajo prisotnost državnih soudeležb v F-JK, da bi se na tak način pripravil celovit načrt o investicijah v Trstu in na splošno v deželi.

Poleg tega mora deželna uprava v sodelovanju z osrednjo vlado dokončno urediti odnos z Evropsko skupnostjo glede zakona 19/91 o obmejnih območjih in dokončno preveriti uresničljivost normativov glede instrumentov za podporne investicije; poleg tega mora poskrbeti za nadzor investi-

cij, ki bodo vložene v državah bivše Jugoslavije in v srednji Evropi.

Sindikalne organizacije so mnenja, da bo na osnovi teh priporočil dežela F-JK lahko takoj načela širše soočanje, ki bo lahko nakazalo točne predloge, ki jih bo nato treba zagovarjati pred osrednjo vlado.

Bližnje zapadlosti, kot sta sestava proračuna za leto 1993 in pa priprave na konferenco o industrijskem stanju, ki jo predvideva zakon o industrijskem načrtovanju, lahko postanejo priložnost dodajajo sindikalne organizacije, da se preprečijo hude posledice že napovedane krize. To pa zahteva resnično koordinacijo v deželni skupščini, ki naj zavrne zastarele odborniške logike in se odločno zavzame za tesno sodelovanje z družbenimi silami. Zato se mora povečati sodelovanje med različnimi zainteresiranimi odborništvii, da bo na tak način možen bolj organski nastop do različnih kriznih žarišč.

Postavlja se tudi potreba po stalnem sodelovanju med sindikalnimi organizacijami in podjetniškimi silami, ki naj postavi ob stran partikularistične zahteve in usmeri svoja prizadevanja v določitev točnih smernic in posegov na kriznih področjih.

Sindikalne organizacije nimajo nobenega interesa, da bi prišlo do kontrapozicij glede razdeljevanja deželnih finančnih sredstev. Zahtevajo pa premostitev sektorialnih logik, ki kljub vsemu še označujejo izbire v deželnem proračunu ter tradicionalno porazdelitev finančnih sredstev v večjih sektorjih, kot so kmetijstvo, industrija in razne službe. Pred veliko krizo, ki ne bo prizanesla nobenemu sektorju, se postavlja primarna potreba po rekvizifikaciji deželnih izdatkov. Obstaja torej potreba po izbirah, ki morajo učinkovito zajeti krizno stanje in stremeti po novem razvoju deželne gospodarske stvarnosti.

Sicer pa so sindikalne organizacije glede vseh teh vprašanj že zahtevale vrsto sestankov s predstvom ministrskega sveta, ministroma za delo in za industrijo, s predsednikom deželne vlade, deželnim odbornikom za industrijo, tržaškim županom ter predsednikom in poverjenim upraviteljem družbe IRI.

Včeraj so se za učence in dijake odprla šolska vrata Prvošolčkov prvi plahi pogled v fantastični svet črk in besed

Miroljubna armada šolarjev je včeraj zasedla svoja »bojišča« na šolah, na katerih bo tja do junija bila bolj ali manj neizprosni boj za pozitivno oceno. Prvi dan pouka še ni bil namenjen intelektualnemu boju in verjetno tudi mnogi sledeči ne bodo minili v tem znamenju, saj je znano, da so za boj za oceno bolj primerni aprilski, majski in junijski časi. Včerajšnji prvi dan je bil takorekoč bolj spoznavni kot kaj drugega. Učenci in dijaki so se vrnili v učilnice, pregledali so svoje vrste, seznanili so se z morebitnimi novinci, vsaj na videz so spoznali nove učitelje in profesorje, ali pa so izvedeli, da bodo morali še za nekaj dni počakati, predno bodo lahko srečali novega šolnika. Okvirno so bili seznanjeni tudi z urniki, ki bodo stekli s polno paro šole v prihodnjih dneh.

Taka je bila slika prvega dne pouka na domala vseh višjih in nižjih srednjih šolah. Dijaki so se pomudili v učilnicah le slabo uro, zatem so tiste, ki so to želeli, čakale šolske maše.

Na osnovnih šolah je bilo malce drugače. Otroke (tudi tiste iz višjih razredov) so pospremili v šolo starši; v razredih so jim učiteljice in učitelji pripravili seznam šolskih potrebščin, ki jih bodo učenci koristili v novem šolskem letu in ki jih bodo morali starši kupiti. Z razliko od srednješolcev, bodo starši osnovnošolcev tudi letos prihranili marsikatero liro za nakup šolskih učbenikov in drugih knjig, saj jih bodo šolarji dobili zastonj. Isto velja tudi za sedaj že tradicionalnega spremljevalca naših šolarjev, Galebov šolski dnevnik, ki je že izšel (tudi tokrat s podporo

zamejskih denarnih zavodov) in ga bodo učenci in dijaki prejeli v roke v prihodnjih dneh.

Včerajšnji dan je bil gotovo najbolj svečan za 161 naših najmlajših učencev — prvošolčkov, ki so prvič stopili v šolske klopi. Nekateri preplašeni in zbegani, drugi korajžni, spet drugi presenečeni ali pa radovedni, so z roko v roki staršev stopili v svojo prvo šolsko učilnico, zasedli svojo klopco in prisluhnili učiteljicam. Tako se je začela njihova velika življenjska avantura, ki jih bo popeljala v fantastični svet črk, besed in vsega univerzalnega, kar k temu zraven spada.

Ob začetku domala vsakega šolskega leta so voščila o dobrem in uspešnem študiju spremljale manj razveseljive vesti o še nerešenih vprašanjih, ki so hromila normalni potek pouka in povzročila šolarjem mnogo nevšečnosti, med starši pa prav toliko, če ne še več hude krvi. Tudi letos se začetek šolskega leta ni mogel izneveriti tej nič kaj zavidljivi značilnosti.

O tem nas prepričuje primer otroškega vrtca na Proseku. 32 otrok vpisanih v proseški otroški vrtec je začelo šolsko leto v prostorih kriškega otroškega vrtca, ker poslopje otroškega vrtca na Proseku tačas prenavljajo. »Preselitev« je začasna, vsaj tako piše na listu, nalepljenem na vhodnih vratih. Trajala bo, dokler ne bodo dela dokončana. Dela bi bila lahko že nared, če bi se jih seveda lotili pravočasno, recimo v poletnih mesecih, ko je bil vrtec zaprt. A kaj, ko so začeli s prenavljanjem šele septembra...

Na sliki (foto Križmančič): prvi stik otrok s šolsko stvarnostjo na svetoivanski osnovni šoli.

Zaradi pomanjkanja primernih odlagališč v tržaški pokrajini Nov protest avtoprevoznikov

Avtoprevozniki, ki se ukvarjajo z dostavnimi in gradbenimi prevozi so se včeraj v velikem številu, s svojimi tovornjaki in bagerji (bilo jih je okrog 60), udeležili nove protestne demonstracije po mestnih ulicah. Protestirali so zaradi perečega problema pomanjkanja primernih odlagališč v tržaški pokrajini. Manifestanti so se zbrali pred Tovarno velikih motorjev v Dolini ter nato s svojimi vozili krenili proti središču mesta, ki je bilo seveda več časa paralizirano. Po nabrežju so dosegli Trg Unità in se ustavili pred sedežem prefekture. Njihovo delegacijo je sprejel vladni vice-komisar Camerlengo. Avtoprevozniki so ga ponovno opozorili, da je v tržaški občini le eno odlagališče za odpadke in sicer v zgonski občini, ki pa je po njihovem mnenju nezadostno in tudi težko dosegljivo.

Delegacijo avtoprevoznikov je sprejel tudi deželni odbornik za okolje Angeli, kateremu so stavkajoči orisali nekatere možne začasne rešitve, na primer v miljski občini.

Včerajšnje protestne akcije so se udeležili tudi nekateri slovenski avtoprevozniki, člani obrtne sekcije SDGZ.

Na sliki (foto Križmančič): bagerji pred prefekturo.

Tržaški IACP praznuje 90-letnico

Avtonomni institut za ljudska stanovanja (IACP) je najstarejša institucija v službi občana; prizadeva si za reševanje stanovanjskih problemov prebivalstva, ki se pogostoma znajde v velikih težavah. Včeraj je v prisotnosti krajevnih oblasti praznoval 90-letnico obstoja in jo tudi na primeren način obeležil: poskrbel je tudi za zasedanje (v sodelovanju z ANIACAP), ki bo danes, ob 9.30, na Pomorski postaji. Odprl ga bo predsednik Terpin, za njim pa bodo spregovorili predsednik ANIACAP Bertolo, predsednik komisije za okolje, teritorij in javna dela poslanske zbornice Giuseppe Cerutti ter deželni odbornik za gradbeništvo Paolo Braida. V popoldanskih urah bo zasedanje sklenil podpredsednik tržaškega IACP Franco Zigrino. Udeleženci zasedanja si bodo jutri, od 9. ure dalje, ogledali nekatere gradnje, ki jih je zgradil ali preuredil Institut.

Skupna izjava predstavnikov CGIL Bue in Devescovija

Razvoj dialektike na levici je Trstu še posebno potreben

Razvoj nove dialektike v levici je pomembno in pozitivno dejstvo. Ta dialektika mora nakazati rešitve za novo sodelovanje med laičnimi, socialističnimi in naravovarstvenimi silami za izgradnjo novih odnosov med državljani in institucijami. Način upravljanja mora - z jasnim ločevanjem med političnimi in upravnimi funkcijami - postati prozoren, nujno je reformirati politiko in napraviti konec lotizacijam. Tako ugotavljata v skupni izjavi glavni tajnik tržaške CGIL Antongiulio Bua in sotajnik Riccardo Devescovi kot predstavnika organizacije, v kateri ni bil dialog med različnimi »dušami« italijanske levice kljub težavam nikoli prekinjen.

Po njunem mnenju je - v Trstu sodelovanje na levi ne samo možno, ampak tudi potrebno glede na težaven gospodarski in politični položaj in glede na zaskrbljujoč zasak na desno, ki so ga prinesle zadnje volitve. Tudi pri nas, pravi Bua in Devescovi, kot drugje v Evropi, so se okrepile zloglasne ideje etnične kontrapozicije in nacionalističnih ločevanj, ki jih je volilna kampanja še zaostila. Ta položaj pa se odraža tudi v politično-programskih rešitvah na Občini in Pokrajini. Prav Pokrajina pa bi lahko bila nekakšen preizkusni kamen za dialog v levici.

Predstavnika CGIL menita, da bi morale levičarske sile, začevši z DSL in PSI, izdelati skupni predlog o programih in zavezništvih. Ta skupni program pa naj bi slovel na treh nosilnih stebrih: na nujnosti obnove ozračja miroljubnega sožitja, ki ga Trst kot evropsko mesto in stičišče različnih kultur in jezikov nujno potrebuje, na spoprijemanju z gospodarsko krizo, pri čemer mora Pokrajina opraviti svoje načrtovalne naloge (sklicanje 3. pokrajinske gospodarske konference bi bila v tem pogledu še kako potrebno) in na velikih vprašanjih pravic in storitev s posebnim poudarkom na zdravstvu, skrbstvu in javnih prevozi.

Devescovi in Bua menita, da bi levičarske, naravovarstvene in liberalno demokratske sile lahko glede teh osnovnih programskih točk našle širok dogovor, tako da bi se sogovornikom predstavile z močnim upravnim predlogom, pri čemer pa bi morale zavrniti vsakršno »veto« sogovornikov na račun te ali druge stranke.

DSL in PSI, zaključujeta predstavnika CGIL, imata veliko odgovornost pri sproženju tega procesa, vendar tudi laične in naravovarstvene sile morajo dati svoj odločilen prispevek, da se ta načrt uresniči.

Pojasnila direktorja TKB Vita Svetina o učinkih denarnih ukrepov Nekaj zmede vendar brez panike v tržaških bankah in menjalnicah

Pretrsi v evropskem denarnem sistemu so pretresli - naj nam bo dovoljena besedna igra- tudi navadnega občana, ki se ponavadi ni pobliže soočal z globalnimi vprašanji svetovne ekonomije, temveč si je zastavljal samo na videz preprosto vprašanje, kako najboljše naložiti oziroma najbolj varno shraniti svoje prihranke. In dogodki zadnjih dni so tudi pri nas pokazali, da velikokrat prav mali varčevalci ne vedo, kaj jim je v teh dneh storiti. Na obmejnem območju kot je naše pa je že precejšnja negotovost in zmedo še povečalo zaprtje italijanskega deviznega trga, vendar pa -tako poročajo iz večine bančnih zavodov- nikakor ni povzročilo množične panike med prebivalci. Tudi reakcija bančnih zavodov in menjalnic ni bila glede na zadnje dogodke v Trstu povsem enotna; največ razlik je -tudi iz objektivnih razlogov- med zavodi, ki imajo glavni sedež v mestu oziroma v deželi in med tistimi, ki so krajevne podružnice vsedravnih bank in ki se zato samo deloma odzivajo na reakcije in ocene krajevnega trga. Še najbolj so v tej fazi izpostavljene menjalnice, ki pa so na zaprtje italijanskega deviznega trga reagirale zelo različno: nekatere so svoje poslovanje kratkotalno »zamrzile« do 22. septembra, ko naj bi bile spet znane italijanske kotacije tujih valut, druge so se odločile za nekakšno polovično aktivnost, s tem da samo kupujejo tuje valute, medtem ko jih ne prodajajo, in končno so v nekaterih tržaških menjalnicah ohranili vse operacije, vendar pa nimajo veliko dela, kajti povpraševanje po tujih valutah -zlasti seveda po nemških markah in ameriških dolarjih- je zelo veliko, vendar jih skorajda ni dobiti, istočasno pa malokdo prodaja trenutno zelo dragocen »tuj denar«. Glede na dejstvo, da uradnih kotacij ni, so seveda menjave precej različne in povsem nihajoče, tako da na vrednost posamezne valute vpliva prav trenutek, ko pride do menjave.

»Pri nas ni nikakršne panike in predvsem ni nikakršne nevarnosti, da bi bili tuji državljani ob naložen denar,« je v krajšem telefonskem razgovoru včeraj zgodaj popoldne približil direktor Tržaške kreditne banke Vito Svetina v odgovor na trditve o begu slovenskih in hrvaških varčevalcev iz bančnih zavodov Furlanije-Juljske krajine. Pravzaprav so v tej

(Foto Križmančič)

zapleteni in težki fazi prav slovenski in hrvaški državljani, ki imajo depozite v bankah FJK ali pa prejemajo italijanske pokojnine, celo pridobili oziroma prav gotovo niso izgubili, je rekel Svetina. Depozite imajo namreč v glavnem v nemških markah, pokojnine pa jim izplačujejo v ameriških dolarjih. Očitno jih zadnji dogodki niso preplašili, kajti še vedno nalagajo svoje prihranke v tržaško banko.

Tudi domačini, zatrjuje Svetina, niso reagirali panično na vrsto ukrepov, kajti v TKB so ob poslovanju preko tekočih računov zabeležili malo dvigov. V banki sploh ni izrednega stanja, ki naj bi bilo povezano s kopico denarnih ukrepov, področje mednarodne trgovine bo po vsej verjetnosti dobilo nov impulz. Vsekakor pa, je dejal direktor TKB, obstaja velika skrb zaradi splošnega položaja, veliko nevarnost lahko predstavlja infla-

cija, srž vprašanja pa je v učinkovitosti ali ne vladnih ukrepov.

Glede valutnega poslovanje pa so v TKB po včerajšnjem zaprtju vsedravnne borze uvedli lastno kotiranje, ki se ga držijo pri nakupu in prodaji raznih valut. Trg je povsem prost in sila nihajoč, je še povedal Svetina, tako je na primer ameriški dolar včeraj zjutraj veljal 1.280 ali celo 1.290 lir, popoldne pa je njegova vrednost padla na 1.253 (kotacija TKB ob približno 15.30); nemška marka pa je popoldne veljala 842 lir. Na določitev vrednosti, glede na dejstvo, da je trg prost, odločilno vpliva stara, a še zmeraj veljavna igra med povpraševanjem in ponudbo. V TKB so včeraj kotirali tudi slovenski tolar in pa hrvaški dinar, ki so ga prodajali po 14,40 oziroma 3,70.

Pravila o stalnem, skoraj minutnem prilagajanju vrednosti valut, so se držali tudi v tistih tržaških menjalnicah, ki so normalno poslovale. Maloštevilnim odjemalcem, ki so želeli prodati tujo valuto, so določali vrednost v dogovoru z bankami, številnim Tržačanom, ki pa so želeli kupiti predvsem marke in dolarje, pa niso mogli ugoditi. Zato se jih je veliko podalo v banke in si tam skušalo pridobiti zaželeno »trdno valuto«. Druge menjalnice so samo odkupovale valuto in pri tem določile nekakšno srednjo vrednost, ki se je včeraj popoldne za ameriški dolar sukala okrog 1.200 lir, za nemško marko pa 820. Vendar pa niti v teh niso imeli veliko dela. (bip)

Jutri na Pesku tudi soočanje o Kraškem parku Gročana vabi na sejem kmetijskih pridelkov

Z odprtjem kioskov in istočasnim začetkom okrogle mize se jutri odprva 5. razstava-sejem značilnih kmetijskih pridelkov Krasa, ki jo v Gročani prireajo KD Krasno polje, vaške skupnosti Gročane, Peska in Drage, pod pokroviteljstvom Kraške gorske skupnosti in s posebnim sodelovanjem dolinske občinske uprave. Prav slednja ponuja ob letošnji izvedbi aktualno novost, in sicer okroglo mizo o vlogi kraškega parka za ohranitev naravnega okolja in za razvoj kmetijskih dejavnosti. Pri razpravi, ki bo jutri v prostorih hotela na Pesku z začetkom ob 17. uri, bodo sodelovali občinski upravitelji, področni izvedenci, predstavniki Kraške gorske skupnosti, napovedan pa je tudi poseg deželne odbornika za prostorsko načrtovanje Gianfranca Carboneja.

Občina Dolina je letošnjo razstavo-sejem v Gročani popestrila še z dvema pobudama: dvodnevna odprta meja (jutri in v nedeljo, od 9. do 17. ure) sicer že dolgo let sponada s to prireditvijo. Letos pa bo pot čez mejo peljala čez Vrhopolje do Lokve, kjer bo možen tudi ogled gradu. Druga pobuda pa bo na vrsti v nedeljo dopoldne, točneje ob 11. uri, ko bo na Pesku srečanje prostovoljnih gasilcev in odgovornih za civilno zaščito iz tržaške, sežanske in koprške pokrajine. Ob tem bo tudi skupen prikaz protipožarnega posega.

Najživahnejše pa bo razstava-sejem seveda zaživela v samem vaškem središču: na gročanskem trgu bo oba večera ples - igrala bosta Ottavio Brajko in ansambel Krt - v nedeljo popoldan še zabavno-kulturni spored s koncertom godbenega društva Prosek in nastopom humorista Toneta Karjole. Vezna nit prireditve pa je nedvomno kmetijstvo, v raznih oblikah in ponudbah: poleg domačih poslastic v kioskih, ogleda živine v hlevih in čebelje farne, bodo prireditve s stojnicami in pridelki spremljali še kmetovalci oziroma tisti, ki se s to gospodarsko panogo pobliže ukvarjajo. (dam)

Iz Doline zahteva po pravni zaščiti Slovencev v Italiji

Dolinska občinska uprava je predsedniku republike Oscarju Scalfaru in ministrskemu predsedniku Giulianu Amatu naslovila poziv, naj spodbudita vlado in parlament, da se čimprej resno lotita vprašanja pravične zaščite slovenske manjšine v Italiji. Poziv je sad soglasnega stališča krajevnega občinskega sveta, ki se je zavzel tudi za rešitev pravnega položaja italijanske manjšine onkraj meje.

Dolinski upravitelj so se tudi zavzeli za ustanovitev mednarodne ekološke cone na območju celotnega Krasa, na osnovi resolucije, ki jo je svojčas v evropskem parlamentu predložil zeleni predstavnik Alexander Langer. Poudarili so tudi stališče, da bo treba pri načrtovanju in pri kasnejšem upravljanju Kraškega parka upoštevati in ovrednotiti vlogo krajevnih dejavnikov oziroma Kraške gorske skupnosti ter posameznih občinskih uprav. Prevladalo je mnenja, da je dolinska občinska uprava verjetno edina uprava v naši pokrajini, ki se je dosledno prilagodila vsem zakonskim predpisom na področju urbanistične in krajinske zaščite teritorija. Kraški park se mora razviti v sozvočju s potrebami domačega prebivalstva. To stališče so jasno iznesli predvsem predstavniki večinske koalicije (v razpravi sta se med drugim oglašila zastopnika SSK Sergio Mahnič in DSL Edvin Švab), župan Marino Pečenik pa je polemiziral z naravovarstveniki, ki so do pred kratkim javno izjavljali, da bodo morali park upravljalati le izvedeneci. »Ali to pomeni, da bi bili domačini in njihovi izvoljeni predstavniki izključeni iz vodenja Kraškega parka,« se je vprašal župan. Njemu je posredno odgovoril svetovalec Alessandro Capuzzo (Zelena lista), ki je priznal, da so »nekateri politične stranke, tudi glede Kraškega parka, štrumentalizirale ideje in stališča, ki so jih zagovarjali naravovarstveniki«.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga

**Lička Mokole
Legiša**

Pogreb bo danes, 18. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v šempoljsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo mož Stanislav, sin Ivan, hčeri Silvana in Irma z družinami, brata Ludvik in Alojz, nečaki ter ostali sorodniki.

Prečnik, Milje, Matulji (Hr.), 18. septembra 1992

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Solidarnost italijanskih gledališč Teatru stabile in slovenskemu teatru

Italijanska stalna gledališča so izrazila solidarnost Stalnemu gledališču Furlanije-Juljske krajine in Slovenskemu stalnemu gledališču zaradi krčenja prispevkov iz Sklada za Trst, ki jih je s svojim odlokom zamrznila italijanska vlada. O tem vprašanju je bil med drugim govor na sredinem sestanku Združenja italijanskih stalnih gledališč v Milanu. Kolegom je nastali hudi položaj obrazložil ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča Miroslav Košuta, ki je opozoril, da bo krčenje prispevkov (če bo le-to obveljalo, bo naše gledališče ob prispevek v višini 600 milijonov lir, Stalno gledališče F-JK pa 700 milijonov) močno prizadelo delovanje obeh stalnih gledališč v naši deželi. Osiromašilo bo njihovo dejavnost, kar bo v prvi vrsti prizadelo tukajšnje prebivalstvo. Zamrznitev prispevkov iz Sklada za Trst predstavlja hud udarec

za kulturo v našem mestu in postavlja pod vprašaj dostojno nadaljevanje dela v obeh gledaliških hišah.

Po posegu ravnateljice Stalnega gledališča F-JK se je za obnovitev prispevkov strastno in srčno zavzel ravnatelj milanskega Piccolo teatra Giorgio Strehler, ki je po rodu Barkovljan. Dejal je, da predstavljata tržaški gledališči obe duši mesta v Zalivu, italijansko in slovensko, ter za podkrepitev te teze zastavil tudi lastno ime, rekoč, da je »tudi sam napol Slovenec, ali če hočete Dalmatinec«.

Ravnatelj ostalih italijanskih stalnih gledališč so, kot rečeno, soglasno izrazili solidarnost obema stalnima gledališčema iz naše dežele in izrazili željo, da bi bili zamrznjeni prispevki čimprej spet na razpolago obeh gledaliških hiš, s čimer bi bilo nemalo olajšano njuno kulturno delovanje.

Zelo pomembno priznanje slovenskemu znanstveniku

Zanesljiv s človeškega vidika, sposoben organizator in tkalec človeških vezi in ne nazadnje tudi dovolj solidno strokovno podkovan: to so po njegovi osebni presoji glavne odlike, ki so odločilno vplivale na soglasno izvolitev Petra Suhadolca za generalnega tajnika Evropske seizmološke komisije na kongresu, ki je bil prejšnji teden v Pragi. Kot je sam pripomnil, je svoje odigrala tudi državna pripadnost, saj je očitno večina udeležencev nedavnega kongresa profesionalnega združenja seizmologov presodila, da je prav, če to odgovorno mesto zasede predstavnik Italije. Naj ob tem takoj pristopimo, da po ustaljeni praksi v tem mednarodnem organizmu, generalni tajnik ostane na tem odgovornem in zahtevnem mestu precej več od enega mandata, navadno celo deset let. To pa zato, ker na generalnega tajnika odpade skoraj v celoti organizacijsko-koordinacijsko delo, ki mora imeti določeno kontinuiteto.

Naslov in mesto sta nadvse prestižni, vendar pa sodi opravljanje zadolžitev generalnega tajnika Evropske seizmološke komisije v zelo širok izbor prostovoljnega dela, ki ga je sicer Peter Suhadolec na številnih področjih, ki sodijo med njegove konjičke (n. pr. raziskovanje in predstavljane slovenskega ljudskega izročila, planinstvo ipd.), že vajen.

Prav tako seveda ni, saj opravljanje tako visoke funkcije -med drugim je prvič, da to mesto zasede predstavnik Italije- odpira možnosti za delo in uveljavitev na profesionalnem področju, je odkritosrčno pripomnil novopečeni generalni tajnik, ki v svoji bodočnosti vidi predvsem veliko dela zaradi nove zadolžitve, zaradi katere se bo po vsej verjetnosti moral odpovedati kakšnemu konjičku oziroma se mu bo lahko posvečal po kapljicah. Kot smo že omenili, je Evropska seizmološka komisija profesionalno združenje seizmologov, ki deluje od leta 1951 dalje. Kot regionalna komisija pa se vključuje v širše mednarodne organizacije, kot je po eni strani mednarodno združenje seizmologov in geologov IASPEI, po drugi pa mednarodno združenje strokovnjakov za ozračje, magnetizem in širše geofizike IUGG. Ob drugem »dobrejšem«, notranjem organizacijskem delu, pa med zadolžitve generalnega tajnika sodi tudi zastopanje komisije v teh organizmih.

Peter Suhadolec, ki se je rodil leta 1950, je maturiral na slovenskem klasičnem liceju Prešeren, nakar je diplomiral iz fizike na tržaški univerzi. Po postdiplomskem študiju je postal izredni profesor fizike zemlje na tržaški fakulteti za naravoslovje, točneje pri inštitutu za geodezijo in geofiziko.

Pobuda krožka Rosselli o krizi političnega sistema

Javna razprava o krizi strank in sploh italijanskega političnega sistema, za katero je dal pobudo krožek Rosselli, se bo nadaljevala jutri z začetkom ob 10. uri v dvorani Oceania kongresnega centra na Pomorski postaji. Medtem ko je prva razprava bila bolj podobna nekemu strankarskemu sestanku, saj so se k besedi oglašili skoraj izključno krajevni voditelji PSI, naj bi jutri - po željah prirediteljev - imeli besedo predvsem občani oziroma predstavniki tako imenovane civilne družbe.

Vprašanj, na katera naj bi skušali najti odgovore na jutrišnjem srečanju, je nič koliko: ali je kriza strank le prehodna ali je to znak globlje krize celotnega italijanskega institucionalnega sistema, ali je mogoče, da stranke same sebe reformirajo, kako naj se na novo oblikuje odnos med strankami in oblastjo in med strankami in družbo, kako odgovoriti na moralno vprašanje in na korupcijo, kakšno volilno reformo potrebujemo, in še bi lahko naštevali.

V ponedeljek podelitev diplom MIB

V ponedeljek, 21. septembra, bodo v Trstu podelili diplome 16 gojencem, ki so z uspehom dokončali drugi tečaj master za International Business (MIB). Slovesnost bo v dvorani Friulie (Ul. Locchi 19), udeležil pa se je bo tudi predsednik ustanove ENEL Franco Viezzoli, kateremu bodo uradno podelili prvo častno diplomu MIB za dosežke pri vodenju družbe Finmeccanica in same ustanove ENEL.

Na srečanju bo znanstveni ravnatelj tržaškega MIB Vladimir Nanut predstavil tudi 28 novih gojencev tretjega tečaja. Le-ti prihajajo iz Italije, Madžarske, Češkoslovaške, Rusije, Slovenije, Hrvaške in Zaira.

Slovesnost bo sklenil poseg deželne odbornika za šolstvo, kulturo in poklicno izobraževanje Silvana Antoninija.

Ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture obvešča, da je odprto vpisovanje za letne tečaje slovenščine. Tečaji se bodo pričeli prihodnji mesec, potekali bodo dvakrat tedensko popoldne in zvečer. Vse informacije nudijo v tajništvu Ustanove v Ul. Valdirivo 30 (tel. 761470), ki je odprto od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure.

Tržaški oktet gre jutri v Litijo na srečanje slovenskih oktetov

Tržaški oktet je letošnji popoletni in jesenski čas sicer namenil izrecno notranjemu študijskemu delu, čemur je služil tudi strokovni seminar, ki ga je imel zadnji teden avgusta v turističnem kraju Mlino pri Bledu. Seminar je potekal v splošno zadovoljstvo, saj je povezoval študij z družabnostjo in razvedrilom.

Kljub temu, da Oktet za letošnjo jesen nima predvidenih javnih nastopov, pa se bo jutri, 19. t.m., vseeno udeležil srečanja slovenskih oktetov, ki bo v gradu Bogenšperk pri Litiji v organizaciji tamkajšnjega KUD "Oktet Valvasor". Srečanja se bo udeležilo najmanj osem oktetov in od vodilnih bosta manjkala le Slovenski oktet, ki se mudi na gostovanju v Italiji, in pa Ljubljanski oktet zaradi bolezni v ansamblu. Srečanje bo potekalo pod naslovom "Okteti Kranjske pri Valvasorju". Vsak od udeležениh oktetov bo zapel po tri pesmi proste izbire oziroma take, ki so značilne za njegov repertoar, pokoncertni del pa bo namenjen pogovoru predstavnikov oktetov o raznih aspektih tovrstnih slovenskih ansamblov, od organizacij-

skih do repertoarnih, pa seveda tudi gmotnih. Srečanje se bo zaključilo z vedrejšim delom za pevce, goste in poslušalce.

Tržaški oktet bo zapel Vrabčevu na Pangerčevo besedilo *Moja vas*, Gašperšičevo *Če ti ne boš bom* in Adamičevo *Vasovalec*. (j.k.)

Nabrežinska občina in izredni davek ISI

Občina Devin-Nabrežina sporoča, da bo občinski Tehnični urad za urbanistiko, v zvezi z novimi izrednimi davki na nepremičnine - ISI, na razpolago občanom za potrebne informacije o katastrskih dohodkih do izteka septembra z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka od 12.30 do 13.30, ob sobotah od 8.15 do 11.15. Uprava vabi občane, da spoštujejo navedeni urnik.

Kje in kdaj razdeljevanje dodatnih bencinskih bonov

Kot smo že poročali, bodo v torek začeli razdeljevati drugi del bencinskih bonov za leto 1992 (za skupaj 120 litrov goriva) vsem tistim, ki so za prejem teh bonov imeli pravico meseca januarja. Za dvig bonov ostajajo v veljavi enaki prepisi, kot pri prejšnjem razdeljevanju (s seboj je treba imeti original ali pa nadomestni dokument avtomobilske knjižice in osebni dokument). Bencinske bone bodo razdeljevali od 22. t.m. do 16. oktobra, za naše bralce pa naj ponovimo kraje in urnike razdeljevanja.

Občina Trst:

- Od 22.9. do 2.10.:
- v vseh občinskih izpostavah, in sicer od ponedeljka do petka med 15. in 20. uro;
- Od 5.10. do 16.10:
- na Zahodnem in na Vzhodnem Krasu ob torkih, četrtkih in petkih med 15. in 20. uro;
- pri Sv. Ivanu ob torkih, sredah in petkih od 15. do 20. ure;
- v ostalih občinskih izpostavah od ponedeljka do vključno petka od 15. do 20. ure.

Ker nekatere občinske izpostave opravljajo v popoldanskih urah druge naloge, ne bodo mogle izdajati bencin-

skih bonov. Bonov tako ne bodo razdeljevali:

- na Zahodnem Krasu ob ponedeljkih;
- v izpostavi Sv.Vid-Staro mesto ob ponedeljkih;
- v izpostavi Rojan-Greta-Barokvlje ob torkih;
- v izpostavi Stara mitnica ob torkih;
- na Vzhodnem Krasu ob sredah;
- v izpostavi Valmaura-Naselje Sv. Sergija ob sredah;
- v izpostavi Kolonja-Škorklja ob sredah;
- pri Sv. Ivanu ob četrtkih;
- pri Sv. Jakobu ob četrtkih.

V okoliških občinah pa bodo bone razdeljevali takole:

- v občini Devin-Nabrežina od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure;
- v občini Dolina od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure;
- v repentabski občini od tor-ka do petka od 10. do 13. ure;
- v Zgoniku v torek, sredo in petek od 9. do 13. ure;
- v Miljah (v tehničnem uradu) od ponedeljka do vključno petka od 15. do 19. ure.

Za podjetja in ustanove bodo bencinske bone razdeljevali na sedežu Avtomobilskega kluba (ACI) v Ul. Cumano 2, od ponedeljka do petka od 15.30 do 19.30.

razna obvestila

Godbeno društvo Prosek organizira glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije še danes, 18. t. m., od 19. do 20. ure v Soščevi hiši na Proseku (tel. 225073).

Vpisovanje v glasbeno šolo Godbenega društva Nabrežina. Vsi, ki bi se radi učili teorije, solfeggia in igranja instrumentov se lahko javijo vsak ponedeljek in četrtek od 20.30 dalje na sedežu društva na Trgu sv. Roka v Nabrežini.

Plesno-ritmični odsek ŠD Kontovel obvešča, da se vadbe ritmičark pričnejo 24. septembra po starostnih skupinah od 15.30 dalje. Istega dne bo ob 20.30 rekreacija za ženske.

SK Brdina organizira zimovanje s silvestrovanjem na Rogli. Informacije na tel. št. 212859 in 226271.

Šiviljska popravila pri Skladu Mitja Čuk na Narodni ulici 126, Opčine, vsako sredo med 8.30 in 12.30.

Popoldanske lekcije za osnovnošolce, srednješolce in višješolce, ki jih prireja Sklad Mitja Čuk, se bodo pričele v ponedeljek, 28. t. m. Vse dodatne informacije dobite na sedežu Sklada, Narodna ulica 126, tel. 212289, med 8. in 15. uro od ponedeljka, 21. t. m., do petka, 25. t. m.

KUD MAGNET gledališka skupina VOCI LONTANE iz Milana

Ozri se v gnevu

J. Osborne

Še danes, 18 t. m., 19 t. m., in v nedeljo , 20 t. m., ob 21. uri v Domu Alberta Sirka v Križu

gledališča

Gledališče Rossetti
Stalno gledališče F-Jk
Gledališka sezona 1992/93: pri osrednji blagajni v Galeriji Protti (urnik: 9-12.30, 15.30-19; ob praznikih 9-12.30; tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 (urnik: 12-15.30; 16.30-20; tel. 54331) lahko vpišete ali potrdite abonma za gledališko sezono 1992/93 do vključno 30. t. m.

Gledališče Cristallo
La Contrada
Gledališka sezona 1992/93: v gledališču Cristallo, pri osrednji blahajni UTAT v Pasazi Protti, na sedežih sindikatov lahko vpišete abonma za novo gledališko sezono. Potrditev starih abonmajev do 21. septembra.

KUD MAGNET
V domu A. Sirk v Križu bo danes, 18. t. m., ob 21. uri, v sklopu večerov AMATEATER, ki jih organizira KUD Magnet, gostovala gledališka skupina VOCI LONTANE iz Milana s predstavo OZRI SE V GNEVU J. Osborna. Ponovitve do nedelje, 20. septembra.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92
 Predprodaja vstopnic za vse koncerte pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).

Danes, 18. t. m. , ob 20.30 (red A) bo v gledališču Rossetti koncert zbora in orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lù Jia, pri klavirju Bernd Glemser. Na programu Rachmaninov, Schumann. Ponovitev koncerta jutri, 19. t. m., ob 21. uri v Vidmu - Športna palača Carne-ra.

Gledališče Rossetti
V nedeljo, 27. t. m., ob 21. uri bo na sporedu dobrodelni koncert ob 150-letnici banke Cassa di Risparmio di Trieste. Pod vodstvom Riccarda Mutija bo nastopil Filharmonični orkester milanske Scale. Na programu Busoni, Casella, Faurè, Debussy. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

Avditorij Muzeja Revoltella
"Nedelje mlade glasbe"
V nedeljo, 20. t. m., bo v Avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz prvi koncert posvečen 300-letnici Tartinijevega in 200-letnici Rossinijevega rojstva. Nastopil bo klavirski duo EMANUELA BELLIO in MASSIMO SOMERZI.

Koncerti bodo trajali od 13. decembra. Informacije, abonmaji in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità.

Repentabska cerkev
V nedeljo, 20. t.m., ob 18. uri bo na sporedu drugi koncertstare glasbe, ki jih prireja Gallus Consort in Deželni sedež RAI pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine. Nastopili bodo: Dina Slama, Irena Pahor in Alberto Rasi.

kino

ARISTON - 18.45, 20.30, 22.15 **Un'altra vita**, r. Carlo Mazzacurati, i. Silvio Orlando, Claudio Amendola.
EXCELSIOR - 17.45, 18.35, 20.25, 22.15 **Americani**, Jack Lemonn, Al Pacino.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 **Mio cugino Vincenzo**, r. Jonathan Lynn, i. Joe Pesci.
NAZIONALE I - 16.00, 18.05, 20.10, 22.20 **Basic instinct**, □
NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **Poliziotto in blue-jeans**, i. Christian Slate.
NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **Moglie a sorpresa**, i. Steve Martin.
NAZIONALE IV - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 **Cuore di tuono**.
GRATTACIELO - 17.30, 22.00 **Batman il ritorno**, i. M. Keaton, M. Pfeiffer.
MIGNON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 **Basic instinct**, □
LUJDSKI VRT - 21.00 **Jerico Miles**.
EDEN - 15.30, 21.30 **Multioral superanal**, □ □
CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 **Double impact, la vendetta finale**.
LUMIERE - 20.20 **Tokio decadence**.
ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 **Il proiezionista**, r. A. Konchalovsky, i. T. Hulce.
RADIO - 15.30, 21.30 **Una scatenata moglie insaziabile**, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

čestitke

Danes praznuje 90. rojstni dan ANGELA LEGIŠA iz Devina. Ob tej priložnosti ji želita obilo sreče in zdravja vnuka Paolo in Dean.

razstave

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Pri Briških 9/A je odprta umetnostna galerija in razstava umetnostne obrti v kraškem marmorju PAVLA HROVATI-NA.

V galeriji Costanzi je še danes, 18. t. m. odprta skupinska razstava, na kateri razstavljajo svoja dela DANINO BOŽIČ, MAJA FRANKOVIČ, KLAS GRDIČ, MAURO STIPANOV in GORAN ŠTIMAC. Urnik: 10-13, 17-20, ob praznikih 10-13, zaprta ob ponedeljkih.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah, Ul. Roma 20, je na ogled razstava slikarke M. GABRIELLE PELIZZON SEGALLA na temo "Amazzonia". Razstava bo na ogled do 3. oktobra.

V zborni dvorani in knjižnici **pedagoške fakultete**, Ul. Tigor 22 je na ogled do 15. novembra razstava starih zemljevidov Italije in sveta z naslovom "Imago mundi et Italie".

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu je odprta razstava slikarke Lucie GHIRARDI. Razstava bo na ogled do 30. septembra vsak dan od 9. do 13. ure, ob nedeljah zaprto.

V galeriji **Cartesius** je odprta razstava slikarke RENATA DE MATTIA. Razstava bo na ogled do 1. oktobra po običajnem urniku.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 18. septembra 1992
 IRENA

Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.11 - Dolžina dneva 12.24 - Luna vzide ob 22.18 in zatone ob 13.26.

Jutri, SOBOTA, 19. septembra 1992
 JANUARIJ

PLIMOVANJE DANES: ob 1.39 najvišja 9 cm, ob 6.30 najnižja -11 cm, ob 13.00 najvišja 33 cm, ob 20.32 najnižja -29 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj, zračni tlak 1020,2 mb ustaljen, veter 8 km na uro jugozahodnik, vlaga 72-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luca Savron, Alexia Manunza, Andrea Achino, Paolo Valli, Mara Pirrone, Roberto Veglia.

UMRLI SO: 70-letni Ferruccio Di Laurio, 70-letni Eugenio Bianchi, 71-letna Armida Marsi, 67-letna Giuseppina Schillani, 85-letni Edoardo Gasparin, 88-letna Pierina Zago, 55-letna Elda Petronio.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 14., do nedelje, 20. septembra 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
 Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Mazzinijev drevored 1 (Milje) (tel. 271124).
 SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
 Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulia 2, Largo Sonnino 4, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
 Largo Sonnino 4 (tel. 726835).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
 Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Vaške skupnosti iz Gročane, s Peska in iz Drage prirejajo v sodelovanju z Občino Dolino 5. razstavosejem kmetijskih pridelkov Krasa, ki bo v Gročani jutri, 19., in v nedeljo, 20. t. m. Program: 19. t. m. ob 16. uri odprtje razstave-sejma, od 19. ure dalje ples z ansamblom Ottavia Brajka; 20. t. m. ob 9. uri odprtje razstave-sejma, ob 15. uri pozdravi in nastop Godbenega društva Prosek ter humorista Tonija Cariole, od 20. ure dalje ples z ansamblom Krt. Obiskovalcem bodo na razpolago tipične domače jedi in specialitete na žaru. Oba dneva bodo obiskovalci lahko kupili domače pridelke in si ogledali vaške hleve. V času razstave-sejma bo tudi odprta meja od Gročane do Lokve.

menjalnica

TUJE VALUTE / NAKUP	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE / NAKUP	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1150.—	Švicarski frank	930.—
Nemška marka	805.—	Avstrijski šiling	115.—
Francoski frank	240.—	Norveška krona	200.—
Holandski gulden	720.—	Švedska krona	215.—
Belgijski frank	38.—	Portugalski eskudo	8,80
Funt šterling	2190.—	Španska peseta	11,50
Irski šterling	2100.—	Avstralski dolar	850.—
Danska krona	210.—	HUF	10.—
Grška dragma	6.—	ECU	—
Kanadski dolar	950.—	Slovenski tolar	13,50
Japonski jen	9,50	Hrvaški dinar	3,25

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

prispevki

V spomin na nepozabno odbornico in pevko Tatjano Tavčar darujeta odbor KD in ŽPZ Ivan Grbec 150.000 lir za Ludoteko v Škedenju.

V spomin na pok. Slavko Legiša por. Trampuž darujeta Danilo in Angelina 100.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na pok. Vido Ban daruje Mirka z družino (Devinščina) 20.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

V spomin na pok. Mirelo Starc vd. Prašelj daruje Mirka z družino (Devinščina 50.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

V počastitev spomina pok. Mirele Starc vd. Prašelj in Vide Ban daruje Guerina in Milko 20.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

Prijatelji pok. Alda Bloccarija darujejo 75.000 lir za KD Lonjer Katinara.

V spomin na Paulo Vidau darujejo Valerija, Štefanija in Alice 50.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na mamò Angelo Tonerò roj. Košuta daruje hči Poldà 25.000 lir za moški zbor Vesna in 25.000 lir za deklis-ki zbor Vesna.

V spomin na Cveta Husuja darujeta Mario in Sonja 25.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

Ob obletnici pok. Tatjane Blažič-Tavčar darujeta Olga in Valeria 30.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Mirotà Grgiča in ob obletnici smrti Marije Ražem darujeta Milka in Klavdij 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Cezarja Možino darujeta Milena in Vilma 50.000 lir za MePZ Primorec-Tabor.

V spomin na Cveta Husuja darujejo Albin Malalan, Ketty in Gianni 30.000 lir za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob Cezarja Možine daruje Lucija Hrovatin 50.000 lir za MePZ Primorec-Tabor.

V spomin na Marijo Kobal darujejo Anica, Dušan in Sonja 80.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Ob 7. obletnici smrti nepozabljene hčerke Tatjane Tavcer darujejo starši Justa in Rudi Blažič 50.000 lir za Skupnost družina Opčine in 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

mali oglasi

ZVONKO OSTROUŠKA je odprl osmico v Zagradcu, toči belo in črno vino.

OSMIČO je odprl Lupinc v Praprotu. Toči sortirana vina.

PRODAM leseno vinsko kad 1,3 hl, tri sode 2,25 hl, en sod 1,8 hl (tudi posamezno). Tel. ob uri obedov na št. (040) 212385.

PRODAM knjige za 1. razred goriškega trgovskega zavoda Ivan Cankar. Tel. na št. (0481) 391804.

VOLVO 740 turbo intercooler, letnik 85, ABS, klima, pomična streha, prodam. Tel. tajnica 827493 ali ob delavnikih 366633 - Vali v uradnih urah.

AVTO glass 1000 coupè, letnik 64, rdeče barve, opravljen tehnični pregled, vedno v garaži, prodam zaradi neobnovitve vozniškega dovoljenja. Tel. na št. 220363 v večernih urah.

IMPORT-EXPORT podjetje išče knjigovodjo/injo z večletno delovno izkušnjo. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Knjigovodja«.

IŠČEMO knjigovodjo/injo za uradniško mesto v uvoznico-izvoznem podjetju. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Uradnik«.

IŠČEMO uradnika za upravne akte v konzulenčni pisarni. Potrebna je primerna akademska izobrazba pravne ali ekonomske smeri. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Konzulent«.

KNJIGOVODJI/INJI nudimo službo v upravni pisarni. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Pisarna«.

VAJENCA zaposli mesnica. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Vajenec«.

NUJNO iščem vujem dvosobno stanovanje v okolici Kozine, Plavij ali Ankarana. Tel. v večernih urah na št. (040) 228338.

DIPLOMIRANA PREVAJALKA Mirjam Levstik organizira individualne ali skupinske intenzivne lekcije italijanščine za tujce in nemščine na vseh stopnjah. Poskusna lekcija brezplačna. Tel.-fax (0481) 522250.

NUDIM pomoč in oskrbo starejšim osebam v popoldanskih urah. Tel. ob uri obedov na št. (040) 200882.

IŠČEMO psička, mešanca, manjše rasti, starega od 2 do 3 mesece. Tel. na št. 225817.

POTUJETE v Francijo? Želite obiskati Eurodisneyland ali ste vključeni v študijski projekt Erasmus? Parižanka s stalnimi stiki z domovino vam nudi lekcije iz francoščine. Tel. (040) 566256.

17. 9. 1992

Sarajevski dogodki v knjižni izdaji

Hladnost in dokajšnja brezbržnost Zapada za neizmerno trpljenje bosanskega in hercegovskega ljudstva in za krvave dogodke, o katerih sicer poročajo, vendar z neko nepojmljivo distanco, kot bi ne bili dogodki tega sveta, se kaže tudi založniških pobudah in izbirah. To vsekakor velja za Italijo, ki je dramatični stvarnosti na Balkanu posvetila sorazmerno malo pozornosti. Velike založbe se kakor po navadi raje usmerjajo k lahkotnejšim in donosnejšim temam, kot so denimo sentimentalne dogodivščine na angleškem kraljevem dvoru. Očitno so z vidika profita balkanske krvave zdrahe tveganje. Teh poslov se zato običajno lotevajo mali založniki, ki izpolnjujejo na italijanskem knjižnem trgu marsikdaj pomembnejšo vlogo od velikih založniških hiš.

Eno takšnih majhnih knjižnih podjetij je skoraj neznana tržaška založba Edizioni »e«, ki ima svoj sedež v prostorih bivše svetoivanske umobolnice in ki črpa svojo vsebinsko usmerjenost iz odmevnih izkušenj intelektualnega ambienta, v katerem so se rojevale in razvijale pomembne psihiatrične, sociološke in kulturniške ideje. Pred letom dni je tržaška založba izdala knjigo Dnevi Slovenije - I giorni della Slovenia, ki je bilo prvo knjižno pričevanje o začetkih jugoslovanske tragedije. Knjiga je imela tudi precejšnjo odmevnost. Sedaj smo pred novo založniško pobudo. Pred kratkim je izšla knjiga Sarajevo!, ki prinaša razna pričevanja in bogato fotografsko gradivo o mučniški poti bosanske prestolnice.

Knjiga bo te dni prvič predstavljena na knjižnem sejmu malih založnikov »Besede v času« v Belgioiosu pri Pavii. V konferenčni dvorani knjižnega sejma bo jutri, ob 12. uri uradna predstavitev, ki se je bodo poleg nekaterih predstavnikov bosanskega odporniškega udeležili znani pisatelj Predrag Matvejević, bosanski zgodovinar in psihiater prof. Kulenović, podpredsednica deželnega sveta F-Jk Augusta De Piero Barbina, predstavnik združenja »Dai ruote alla pace« Nadir Zanchetta in novinar televizijske mreže Rete4 Tony Capuozzo.

Nedvomno gre za pomembno založniško dejanje. Knjiga Sarajevo! je splet pričevanj pesnikov, pisateljev, esejistov in novinarjev časopisa Oslobođenje ter pretresljivih posnetkov svetovno znanih fotoreporterjev kot so Američan Christofer Morris ali Milančan Uliano Lucas.

Podoživljanje Kolumbovih avantur

Kljub finančni suši piranska knjižnica poleg rednega dela uspešno nadaljuje razne pobude. Za popestritev letošnjih poletnih počitnic so poskrbeli z dodatnimi zanimivimi delavnicami v pionirskem oddelku. S tovrstnimi dejavnostmi so uspeli spodbuditi večje število šolske mladine, da z večjim veseljem sežejo po knjigah.

Osrednji dogodek je bilo sodelovanje pri mednarodnem kvizu »Kolumb in doba odkritij«, ki ga je pripravila ustanova Stiftung Lesen iz Mainza ob evropskem tednu knjige. Na ta način so se spomnili zgodovinske obletnice, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko. Polna dva meseca so otroci ob prebiranju in listanju razstavljenih knjig in zemljevidov »potovali« iz Starega v Novi svet, podoživljali Kolumbove avanture, občudovati kraje, ki jih je odkril, spoznavali predkolumbovsko kulturo in ljudstva, izdelovali modelčke in risali ladvice, s kakršnimi bi sami želeli potovati in hkrati reševali zanimivi kviz.

V začetku septembra je potekala zaključna prireditve, katere se je udeležila zgodovinarica pomorstva Nadja Terčon in pripovedovala otrokom o življenju in delu mornarjev v Kolumbovem času. Vsi otroci, ki so uspešno rešili kviz ali se potrudili pri izdelavi ladjic, so bili nagrajeni z lepimi knjižnimi darili. Finančno je akcijo z velikim razumevanjem podprla SO Piran, nagrade pa so prispevali tudi Pomorski muzej Sergej Mašera Piran, Akvarij, Papirnica Nemarnik, Trafika Pink, student Tours, vsi iz Pirana ter Trafika Babalu iz Lucije. Vsem naštetim gre iskrena zahvala za sodelovanje, saj so s svojimi prispevki podprli uspešno izvedeno akcijo, ki je pripomogla k živahnejšemu kulturnemu in turističnemu utripu v piranski občini.

Poleg tega so v knjižnici pripravili poučno spominsko razstavo o delu p. Simona Ašiča, ki je neposredno pred smrtjo pripravil svojo četrto knjigo z recepti in opisi zdravnih rastlin. Po njegovi zaslugi je spet oživela tradicija starih samostanskih lekarn, ki so bile nekoč glavni garant zdravja naših ljudi. Razstava, ki bo razveselila zlasti starejše obiskovalce knjižnice, bo na ogled do konca septembra.

KSENIJA PETAROS-KMETEC

V Ljubljani razstava Concetta Pozzati

V Galeriji Cankarjevega doma v Ljubljani bo od 21. septembra do 1. novembra razstavljal znani italijanski likovni umetnik Concetto Pozzati. Na ogled bodo slike in skulpture iz njegovega zadnjega obdobja (1987-1992). Pozzati je slikarska pot se odvijala v pravilnih ciklih: zastavi si »temo« in vizualizira neko vedno »vznemirljivo« misel, ki je hotela tako drugačna, da se je ne da uvrstiti na noben skupinski seznam in postaviti na določeno mesto. V ljubljanskem pregledu bodo združena dela dveh novejših ciklov: »Kaj pa rože« (1987-1990) in »Nemožna pokrajina« (1991-1992). Za Pozzati je umetnost, tudi tista, ki je na pogled najlaže razumljiva,

zahteven dogodek, ki ga morata vedno skupaj ustvarjati misel in kritična zavest. Razstavo je pripravil direktor Mednarodnega grafičnega likovnega centra v Ljubljani prof. Zoran Kržišnik, ki bo v ponedeljek, 21. septembra, ob 10. uri tudi predstavil italijanskega slikarja in grafika na tiskovni konferenci v Galeriji Cankarjevega doma. Kritičsko besedo za razstavo so prispevali znana kritika Argan in Marchiori ter sam Pozzati. Vzporedno z razstavo v Cankarjevem domu pripravljajo Mednarodni grafični likovni center še pregledno razstavo grafik (1959-1991), ki s 120 deli natančno dokumentira pot italijanskega umetnika.

Razstava skupine Irwin

Danes, ob 20. uri, bodo v koprski galeriji Loža odprli razstavo skupine IRWIN : NSK Ambasada Moskva - Interier. Razstava je nadaljevanje projekta IRWIN Kapital in bo predstavila akcijo Black square on red square, ki jo je skupina izvedla junija ob sodelovanju mednarodnih umetnikov na moskovskem Rdečem trgu (video posnetek) ter slike, ki so nastale letošnje poletje v Ljubljani. Na otvoritvi bo promocija knjige - monografije NSK v slovenščini, spremljala jo

bo glasba skupine Laibach. V času razstave bo izšla posebna publikacija NSK Ambasada Moskva 1992, s študijami ruskih, slovenskih in evropskih teoretikov in ustvarjalcev, ki so nastale v času bivanja skupine maja in junija v privatnem stanovanju na Leninskem prospektu 12 v Moskvi.

Razstava bo po Kopru obiskala še Francijo, ZDA, Italijo, Avstrijo in madridsko galerijo Obalnih galerij.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) 10.00) dnevnik 1 9.05 Nanizanka: Provaci ancora Harry 10.05 TV film: Voglia di cantare (2. del) 12.00 Variete: Unofortuna 12.25 Vreme in dnevnik 1 12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury) 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Film: C'era una volta (kom., It. 1967, r. F. Rosi, i. Sofia Loren) 15.50 Film: Duello alla pistola (western, ZDA 1959, r. J. Newman, i. Joel McCrea) 17.05 Mladinska oddaja: Big! 18.00 Dnevnik 1 18.10 Dok.: Amerindia 18.40 Aktualno: Čas izbir 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Nan.: Poker di spie 22.20 Dnevnik 1 22.30 Variete: Giù la maschera - Veliki protagonisti nastopajo proti mafiji Dnevnik in vreme 0.40 Rubrika opolnoči 1.00 Fantasy parta	RAI 2 6.50 Aktualno: Galathea 7.00 Otroški variete 9.40 Aktualno: Verdissimo 10.00 Film: Maruzella (dram., It. 1956, r. L. Capuano, i. Marisa Allasio) 11.30 Kratke vesti 11.35 Nanizanki: Lassie, 12.10 Amore e ghiaccio 13.00 Dnevnik - ob trinaestih 13.25 Rubrika o medicini 13.45 Nadaljevanje: La clinica della Foresta Nera, 14.35 Santa Barbara 15.20 Film: Love Dream (fant., It. 1988, r. Charles Finch, i. Christopher Lambert) 17.05 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici) 17.25 Kratke vesti 17.30 Nan.: Un caso per due 18.35 Športne vesti 18.45 Nanizanka: Hunter 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: Stasera mi butto. E tre! 23.15 Vesti in vreme 23.35 Dok.: Colombo e l'era della scoperta 0.35 Il cappello sulle 23 1.30 Film: La terra si tinse di rosso (dram., ZDA 1973, i. Rod Steiger)	RAI 3 7.00 Sat News, Televideo 9.40 Kolesarstvo, tenis 12.00 Kratke vesti iz Milana 12.10 Krožek ob dvanajstih 13.30 Izobr. odd.: Dottore in... 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.25 Drobci 14.45 Dok.: Bodymatters 15.15 Dok. DSE: Šola se posodablja 15.45 Šport: tenis, košarka 17.20 Športna rubrika: Derby 17.30 Nanizanka: I mostri vent'anni dopo 17.55 Dok. oddaja: Življenje na Zemlji 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Drobci 20.05 Variete: Non è mai troppo tardi 20.30 Film: Le due sorelle (dram., ZDA 1972, r. Brian De Palma, i. Margot Kidder) 22.30 Dnevnik ob 22.30 22.45 Nan.: Perry Mason 23.40 Aktualno: III B Facciamo l'appello 0.35 Dnevnik in vreme 1.00 Film: Il diavolo nel cervello (krim., It. 1972, i. Stefania Sandrelli)	TV Slovenija 1 11.05 Spored za otroke: ris. serija Smrkci, 10.30 lutkovna igrice Zverinice iz Rezijske 11.50 Poslovna borza (pon.) 12.00 Poročila 12.05 TV dnevnik BIH (pon.) 12.55 Video strani 13.50 Umetniški večer: dok. Zakaj Havel?, drama Vernisaž (pon.) 16.20 Gospodarska oddaja: 10.000 obratov (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.10 Spored za otroke: nad. Prigode Toma Sawyerja, 18.15 Pepelka (predstava Šentjakobskega gledališča) 19.05 Risanke 19.20 Napovednik 19.30 Dnevnik, vreme in šport 20.30 Nad.: Odloženi raj 21.25 Sova, vmes nanizanka Roseanne 21.50 Dnevnik, vreme in šport 22.15 Npovednik 22.20 Sova, vmes nad. Policajski rock, nato (23.10) film Angel varuh (dram., Šve. 1990, r. Suzanne Osten, i. Philip Zanden, Etienne Glaser)	TV Koper 16.00 Film: Rdeči kanjon (pust., ZDA 1949, r. George Sherman, i. Ann Blyth, Howard Duff) 17.20 Nanizanka: Prosim, ne jejte marjetic 17.45 Risanke 18.00 Primorski forum 19.00 Vsedanes - TV dnevnik 19.30 Nadaljevanje: Ryan 19.55 Nan.: Crime story 20.40 Glasbeni utrinek 21.00 Koncert komornega orkestra Tartini 22.05 Vsedanes - TV dnevnik 22.15 Aktualno: Globus 23.15 Nan.: Crime story	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Simon iz Ruta; 8.50 Slovenska glasba; 9.00 New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga; 11.35 Kantavtorji; 12.00 Počitniška iskanja; 12.10 Glasba; 12.40 Oktet Vrtinca; 12.50 Orkestri; 13.20 Folk glasba; 13.40 Drugam drugače; 13.45 Country glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mavrični mozaik: S festivalov; 14.30 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 15.00 Nad. Carski sel; 15.40 Revival; 16.00 Glasovi iz Sibirije; 16.20 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Orkestri; 19.20 Zaključek.					
CANALE 5 7.00 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Nanizanka: Arnold, 9.00 Casa Keaton 9.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.) 11.55 Variete: Ore 12 (vodi Gerry Scotti) 13.00 Dnevnik TG 5 13.15 Variete: Non è la RAI (vodi E. Bonaccorti) 14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa) 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (vodi Marta Flavi) 16.00 Otroški variete: Bim bum bam, vmes risanke in nanizanke 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Variete: Il TG delle vacanze (vodita Gaspare in Zuzzurro) 20.40 Glasbeni variete: Vota la voce (vodita Red Ronnie in Enrica Bonaccorti) 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5 2.00 Spored non stop	RETE 4 8.30 TG 4 vesti 8.55 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo, 9.20 Strega per amore 9.45 Nadaljevanje: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines, una segretaria da amare 11.30 Variete: A casa nostra 13.00 Nadaljevanje: Sentieri 13.30 TG 4 vesti 13.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.55 Nadaljevanje: Sentieri, 14.20 Maria, 15.15 Io non credo agli uomini, 15.50 Celeste, 16.25 Manuela, 17.00 Febbre d'amore 17.30 TG 4 vesti 17.45 Aktualno: Lui lei l'altro 18.15 Kviz: La cena è servita (vodi Davide Mengacci) 19.00 TG 4 večerne vesti 19.25 Rubrika o lepoti 19.30 Nadaljevanje: Gloria, 20.30 Manuela 22.30 Kviz: Io, mamma e tu 23.15 TG 4 nočne vesti 23.30 Nanizanka: Murphy Brown, 24.00 Avvocati a Los Angeles, 1.10 Lou Grant 2.00 Variete: A casa nostra	ITALIA 1 6.30 Pregled tiska 6.40 Otroška oddaja 9.15 Nanizanka: Baby Sitter, 9.45 La casa nella prateria - Un grido soffocato, 11.00 Hazzard, 12.00 La donna bionica, 13.00 Starsky & Hutch 14.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke 16.00 Nanizanka: I giustizieri della città - Una foresta inquinata, 17.00 T.J. Hooper - Dolce sedicenne, 18.00 Adam 12 - Senza tetto né legge, Riptide - Non giocate coi diamanti 19.30 Odprti studio 19.45 Studio sport in vreme 20.00 Nan.: Agli ordini papà! - Scuola di sopravvivenza 20.30 Film: Senza esclusione di colpi (pust., ZDA 1989, r. Newt Arnold, i. Jean-Claude Van Damme) 22.0 Variete: Scherzi da parte (vodita Gene Gnocchi in Teo Teocoli) 0.20 Odprti studio 0.30 Pregled tiska 0.40 Studio sport 1.05 Nan.: Notte Visitors	ODEON 13.00 Risanke 14.30 TV film: Guardie e ladri 15.30 Nadaljevanje: Viviana 16.15 Film: I Miserabili - Tempesta su Parigi (dram., It. 1947, r. Riccardo Freda, i. Gino Cervi) 18.00 Nadaljevanje: Veronica 19.30 Risanke: Albertone 20.00 Nan.: Laverne & Shirley 20.30 Film: Scherzi da prete (kom., It. 1978, r. P. F. Pingitore, i. Pippo Franco, Lino Toffolo) 22.00 Film: Surf II - Sole e pupe a Surf city (kom., ZDA 1987, r. R. Badat, i. Eddie Deezen) 23.30 Nanizanka: Stazione di polizia	TMC 8.30 Nanizanka: Batman 9.00 Risanke: Snack 9.30 Variete: Ottovolante 10.30 Nan.: Truck Driver, Doris Day Show, 12.00 I misteri di Nancy Drew 13.00 TMC News in šport 13.40 Dok.: Prijateljska narava 14.15 Variete: Amici mostri 15.10 Nanizanka: Autostop per il cielo	TELEFRIULI 16.55 Kratke vesti 17.00 Festival Dance '92 18.00 Nan.: I giorni di Bryan 19.00 Večerne vesti 19.30 Nanizanka: L'uomo che parla ai cavalli 20.00 Dok.: Zgodovina ZDA 20.30 TV film: Una casa per sempre (dram., 1978) 21.30 Rubrika: Aria aperta 22.00 Rubrika o motorjih 22.30 Nočne vesti	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio Ga-Ga; 10.30 Pregled domačega tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.05 Studio ob 17.; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Lit. nočno; 23.15 Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergren; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasbeni desert; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Tartini, glasbeni večeri; 18.30 Pudding time; 19.00 Dnevnik - RS.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.45 Jutranjik; 7.50 Astrološki kotiček; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hiti; 9.00 Poletne turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Beatlesi; 17.32 Tropicana; 18.00 Pod senčnikom; 18.30 Ista plaža...; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja z obvestili; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix time; 21.00 Nočni val.

Na zavodu Cankar še čakajo dovoljenje za drugo paralelko

Več kot tisoč nasmejanih obrazov

čez prag slovenskih šol in vrtcev

Nasmejani, večinoma še zagoreli, prvošolčki pa še nekoliko zbegani. Tako so se učenci in dijaki včeraj predstavili ob prvem dnevu pouka v novem šolskem letu. Dan je bil večinoma posvečen razporejanju po razredih, pogovorom o poletnih mesecih, šolskim mašam in vsemu, kar še sodi k prvemu dnevu šole. Že danes pa bo šlo za res, saj bo treba resno poprijeti za delo. Osnovnošolce čaka letos novost popoldanskega pouka enkrat tedensko, ki pa se bo zaradi razumljivih težav zlasti pri zagotavljanju kosila v šoli začel šele čez nekaj dni.

Vrata slovenskih šol in otroških vrtcev so se včeraj odprla za skupno 1.090 malčkov, učencev in dijakov. Lani jih je bilo 1.118. Delno je to zmanjšanje posledica demografskega padca, delno (na zavodu Cankar) drugih dejavnikov. Podrobnejši pregled je razviden iz priložene razpredelnice. Za najmlajše so podatki razmeroma zadovoljivi, saj se je v osnovnih šolah število učencev nekako ustalilo, v slovenskih otroških vrtcih pa število otrok celo občutno raste.

Drugače je v srednjih šolah, od nižje do višjih, ki še niso prišle do dna demografskega padca.

Mimo teh splošnih ugotovitev pa gre nekaj besed posvetiti "afe-ri" okrog dijakov iz Slovenije. Medtem ko so na drugih šolah opazna le manjša nihanja, izstopa občutno zmanjšanje števila dijakov na zavodu Cankar, zlasti v 1. letniku, ki se je v primerjavi z lanskim točno razpolovil. In ven-

dar se je v 1. razred letos skupno prijavilo 54 dijakov. Toda 28 med njimi je iz Slovenije to pa pri šolskih oblasteh povzroča komplikacije glede izdaje dovoljenja za odprtje druge paralelke. V šoli so nam povedali, da pričakujejo odgovor z ministrstva po 22. septembru: šele takrat bodo dijaki izvedeli, ali je »najbolj odprta meja v Evropi« za zanje res taka, kot jo nekateri hvalisavi politiki skušajo prikazovati. (foto Marinčič)

OTROŠKI VRTEC

	1992/93 1. l. sk.	1991/92 1. l. sk.
Ul. Brolo	19 46	14 34
Ul. M. Fabiani	15 34	9 33
Štandrež	11 25	7 26
Pevma	11 23	5 20
Krmin	4 15	8 16
Števerjan	6 16	3 12
Doberdob	6 33	11 34
Sovodnje	7 21	10 20
Rupa	7 17	5 17
Ronke/Romjan	1 6	5 11
SKUPAJ	87 236	77 223

OSNOVNE ŠOLE

O. Župančič - Gorica	17 76	16 76
F. Erjavec - Štandrež	8 32	4 28
J. Abram - Peyma/Štmaver	7 26	4 22
A. Gradnik - Števerjan	1 19	3 25
Plešivo	1 10	2 13
P. Voranc - Doberdob	7 44	11 44
Jamlje	—	— 5
P. Butkovič-D. - Sovodnje	8 35	6 33
Ronke/Romjan	4 14	2 6
Vrh	0 8	3 11
Rupa	—	— 5
SKUPAJ	53 264	51 268

NIŽJA SREDNJA ŠOLA

I. Trinko - Gorica	48 145	54 171
Odd. razredi Doberdob	15 39	12 38
SKUPAJ	63 184	66 209

VIŠJA SREDNJA ŠOLA

Klasični licej P. Trubar	11 40	13 42
Učiteljske S. Gregorčič	19 56	14 48
Trgovski zavod Ž. Zois	28 130	43 135
Sl. sekcija ITI G. Galilei	16 62	8 58
Poklicni zavod I. Cankar	26 118	52 135
SKUPAJ	100 406	130 418

Za koordinatorja goriške komisije izvoljen Aleš Waltritsch

Člani slovenske komisije PSI razpravljali o položaju v stranki

Člani Slovenske komisije PSI za Goriško so se srečali v ponedeljek zvečer v Sovodnjah, kjer so razpravljali o zdajšnjem položaju znotraj stranke, o problemih, ki zanimajo našo narodnostno skupnost ter o pripravi na pokrajinske volitve, ki bodo prihodnje leto na Goriškem.

V zvezi z obvezami nedavne organizacijske konference so za koordinatorja goriške komisije izbrali Aleša Waltritscha, člana pokrajinskega vodstva PSI in predstavnika te stranke v rajonskem svetu za mestno središče. Na srečanju so imenovali tudi sedemčlansko skupino, ki bo odslej predstavljala Goriško v Slovenski deželni komisiji PSI. Gre za Iva Rojca, Igorja Petejana, Fabia Gergoleta, Karla Devetaka, Jožeta Ceja, Aleša Waltritscha in Rudija Pavšiča.

Kar tadeva delo komisije so se domenili za pripravo srečanj s krajevnimi strankarskimi in upavnimi zastopniki, predvsem kar zadeva tri slovenske občine in uprave, kjer je naša skupnost prisotna.

V zvezi s pripravami na pokrajinske volitve, ki bodo prihodnje pomlad, so se na srečanju dogovorili o nekaterih potezah, ki naj bi jih izpeljali tudi ob povezovanju in sodelovanju drugih strank v korist celotne narodnostne skupnosti. O tem bo sicer tekla beseda na prihodnjem srečanju komisije, ki bo v celoti posvečeno temu vprašanju.

Jutri ob prihodu posmrtnih ostankov italijanskih vojakov

Predsednik Scalfaro v Ronkah

Predsednik Republike Oscar Luigi Scalfaro bo jutri dopoldne v zasebni obliki prisostvoval slovesnosti ob prihodu posmrtnih ostankov 1.528 italijanskih vojakov iz Rusije, Ukrajine in Nemčije, ki bo v Ronkah. Scalfaro bo priletel v Ronke ob 9.30, malo zatem bo priletelo letalo s posmrtnimi ostanki padlih. Ob 10. uri bo maša na letališču. Po maši bo govoril obrambni minister. Scalfaro bo takoj zatem spet poletel v Rim, posmrtni ostanke padlih pa bodo prenesli v kostnico v Redipuglio.

Srečen konec dogodivščine malega mehanika

Da je najbolj moderna tehnika v avtomobilih lahko tudi neprijetna stvar in celo nevarna, je okusila včeraj v jutranjih urah prestrašena mlada mamica, ki se je podala na tržnico v Gorici in na Korzu Verdi pustila parkiran avtomobil. V avtomobilu je pustila tudi dveletnega otroka, ki je med čakanjem na mamico pridno brskal in pritiskal okrog sebe. Tako je pritisnil tudi na gumb, ki avtomatično zapre vsa vrata: avto je namreč imel centralizirano ključavnico za zapiranje vrat. Ključ avtomobila je bingljal na volanu in prestrašena mamica ni vedela, kako naj odpre avto.

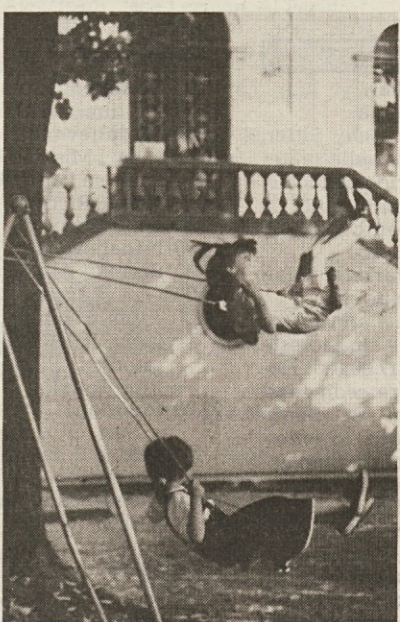
Poklicali so gasilce, ki so takoj priskočili na pomoč. Vendar tokrat ne z izvijachi in kladivom, ampak z lepo in dobro besedo, ki je otroka po dolgem prigovarjanju le privedla do tega, da je spet pritisnil na isti gumb in... vrata so se končno spet odprla.

Mamica je lahko spet objela otroka, najbrž pa odslej ne bo nikdar več pozabila ključev v avtu, ko bo s seboj imela malega mehanika.

Vrata otroškega vrtca v Podgori so ostala zaprta (in zastražena)

V otroškem vrtcu v Podgori se včeraj ni začelo šolsko leto. Starši so otroke redno pripeljali v vrtce, našli pa so zaprta vrata in pravcar to »obsedno stanje«: čakalo jih je namreč pol ducata mestnih redarjev s poveljnikom na čelu, pa karabinjerji in nekaj policijskih agentov v civilu. Izgredov ni bilo, pač pa dosti jeze in pritožb čez občinsko upravo. Starše je čakala tudi didaktična ravnateljica in jim prebrala pismo šolskega skrbnika. V njem je rečeno, da je vrtce zaprla občina »zaradi neodločljive potrebe po prenovitvenih delih« in da zaprtje ne pomeni dokončne ukinitve. Iz tona pisma je tudi razumeti, da Skrbništvo ne soglašajo z zaprtjem, vendar se mora podrediti odločitvam občine.

Mimo tega pa je vsakomur jasno, da bo vrtce ostal zaprt, ker hoče občina tako prihraniti denar. A zakaj prav v Podgori, kjer je 22 otrok in ne pri Madonnini, kjer jih je 6? In zakaj ni denarja za vrtece, za gradnjo financarske vojašnice pa padajo milijarde kot hruške z dreves? Starši so glasno postavljali ta vprašanja, toda z občine ni

bilo nikogar, ki bi jim odgovoril. Zato so se mamice več ur zadržale na dvorišču vrtca, razpravljale o prizivu na TAR in varovale otroke, ki so se navidez brezskrbno podili po toboganih in gugalnicah. (foto Marinčič)

V Kromberku nocoj razstava, v nedeljo odkritje spomenika

Prireditve ob 40-letnici smrti skladatelja Vinka Vodopivca

V drugi polovici meseca septembra potekajo na območju Nove Gorice mnoge kulturne prireditve, s katerimi proslavljajo osebnosti, dogodke in jubileje iz preteklosti. Za naše kulturno življenje, posebej skladateljsko in pevsko dejavnost, bodo zelo pomembne slovesnosti ob 40-letnici smrti župnika v Kromberku, skladatelja in narodnega buditelja Vinka Vodopivca. Bistvene značilnosti in podrobnosti proslavljanja so pojasnili na novinarski konferenci v Gradu Kromberk, kjer ima sedež Goriški muzej, ki tudi proslavlja 40-letnico ustanovitve in delovanja. Srečanje s časnikiarji je vodil predsednik novogoriške občine Sergij Pelhan, ki je predsednik Častnega odbora za spominisko slovesnost. V tem odboru so tudi predstavniki Cerkve in prebivalcev Kromberka.

Duhovnik in skladatelj Vinko Vodopivec, ki je živel v zelo razgibanem in za našo zgodovino pomembnem času, je že skoraj celo stoletje navzoč v zavesti Primorcev. Zaradi tega ni bilo nikogar, podjetja, obrtnika ali zasebnika, ki ne bi bil voljan prispevati pomoči ali prispevka za financiranje pri-

reditve. Uvod v proslavo bo otvoritev razstave o življenju in delu Vinka Vodopivca nocoj ob 19. uri v kromberškem gradu. Zbrali so zelo veliko gradiva, tako da bo razstava nameščena v enem celem nadstropju gradu. Danes bodo tudi izdali posebno monografijo o duhovniku, skladatelju in narodnemu buditelju. V bistvu bo to posebna številka muzejskega glasila Goriški letnik. Osrednja in najbolj množična slovesnost pa bo v nedeljo ob 16. uri na prostem ob cerkvi v Kromberku. Besedo k slavnosti bo imel pesnik in Akademik Ciril Zlobec, na slovesni maši, ki jo bo s somašniki vodil koprski škof msr. Metod Pirih, pa bodo goriški pevci cerkvenih pevskih zborov (vseh bo okrog 120) izvedli "Latinsko mašo Vinka Vodopivca". Sledile bodo posvetne skladbe Vinka Vodopivca. Slavljenec je bil izredno plodovit skladatelj, saj je v njegovi zapuščini preko 1.500 naslovov raznih skladb.

Slovesnosti v nedeljo bodo potekale v Spominskem parku okrog cerkve. V njem bo tudi spomenik Vinku Vodopivcu, ki ga je izdelal akademski kipar Zmago Posega.

Marjan Drobež

V Jamljah prijeli spremljevalca ilegalnih pribežnikov

Jutrišnji prihod predsednika republike v Ronke je v teh dneh povzročil okrepitev služb javne varnosti po vsej Goriški. Tako sta se predsinoči ujela v past dva možka, domnevna spremljevalca pribežnikov. Prvega so v sredo okrog 10.30 prijeli agenti urada za tuje in letečega oddelka goriške kvesture pri Jamljah. Gre za 24-letnega S.S. srbske narodnosti z bivališčem v Ljubljani. Najbrž je z njim bila tudi skupina pribežnikov, ki pa so se pravočasno izmuznili. Policisti so ga pospremili na kvesturo in ga še isto noč izgnali čez mejo.

Le pol ure kasneje pa so finančni stražniki pri vstopni postaji avtoceste v Redipugli ustavili volvo 740, v katerem so se ob šoferju peljali štirje kitajski pribežniki. Voznika, 37-letnega P.G. iz Trsta so prijaviili sodnim oblastem zaradi nujnega pomoči pri ilegalnem priseljevanju. Preiskovalci ne izključujejo, da je Tržačan prevzel četverico prav od Srba, ki so ga prijeli v Jamljah. Štiri Kitajce so včeraj zaslišali, čaka pa jih izgon iz Italije.

15-letnica krvodajalcev v Sovodnjah

Društvo prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodnjah prireja jutri, 19. septembra, praznik ob 15. obletnici ustanovitve društva. Ob 18.30 bo zbor vseh krvodajalcev in gostov pred Kulturnim domom v Sovodnjah in nato sprevid z-godbo na pihala iz Vileša do spomenika padlim in polaganje venca. Ob 19. uri bo maša za pokojne krvodajalce, ob 20. uri pa bo v Kulturnem domu v Sovodnjah kulturni program z ansamblom narodno zabavne glasbe Novina iz Otočca. Sovodenjski krvodajalci bodo nato najbolj zaslužnim članom podelili medalje in priznanja.

Železna palica ji je prebodla prsi

V srhljivi nesreči na domačem dvorišču v Ronkah, Ul. Aquileia 82, se je včeraj ob 18.30 ponesrečila 39-letna Adalgisa Godeas Cetul. Ženska je bila na kolesu, ko se ji je zdrsnilo in je padla na železno palico, kakršne se uporabljajo v železobetonskih gradnjah. Konica železa ji je najprej prebodla nogo in nato še prsi. Z rešilcem so jo prepeljali na Katinaro, kjer so jo sprejeli s strogo pridržano prognozo.

razna obvestila

KŠD Vipava vabi člane, starše kotalkarjev in prijatelje na tradicionalni piknik v nedeljo, 20. t.m., pri jamarski koči na Vrhu. Zbirališče ob 8.30 pri kotalkališču na Peči.

koncerti

Ansambel Madrigalisti di Gorizia bo nocoj ob 21. uri v grofovi dvorani na gradu nastopil na koncertu »Glasba, poezija in podoba italijanskega Cinquecenta«. Vstopnina 7 tisoč lir.

kino

Gorica

VITTORIA 20.10-22.00 »Moglie a sorpresa«. Steve Martin in Goldie Hawn.

CORSO 18.00-22.00 »Basic instinct«.

VERDI 17.30-22.00 »Batman, il ritorno«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA 16.30 »Peter Pan«. 18.30-20.30 »Moja punca«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Oče moje neveste«. 22.30 »Globoko modro«.

DESKLE 20.00 »Freejack«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
All'orso bianco (Tavasani) - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. E. Toti 52 - tel. 410701.

Sodi ali ne sodi »pošast« na prvo stran?

Zahteve tržišča in glasovi vesti

VOJMIR TAVČAR

Dopisnik rimskega tednika L'Espresso v ZDA je imel »moralnega mačka«, ker je moral v zadnjih tednih dober del svojega časa posvetiti zakonskim problemom in nezgodam Woodyja Allena in se ni uspel ukvarjati z resnejšimi vprašanji (na primer s posledicami orkana Andrew), ki zadenejo človeka res v živo. V Italiji si je marsikdo postavil problem, ali je bilo pravilno siliti na prve strani z oblinami prikupne Lili Gruber, medtem ko so bila pomembnejša vprašanja porinjena na notranje strani časopisov. Razprava pa se vnema tudi ob povsem drugačnem, vsebinsko veliko zahtevnejšem problemu, ki ga je izzval samomor socialističnega poslanca Sergia Moronija: ali so sredstva javnega obveščanja soodgovorna za njegovo smrt in do kam sme informacije pri napadih na vidne, javne osebe?

Trije dogodki, ki so izzvali razmišljanje in razpravo v novinarskih vrstah, nimajo nobene vzročne povezave, vsebinsko so pa precej tesno povezani, saj je v teh treh dogodkih in njihovem pravilnem vrednotenju vendarle zajet srž novinarskega poklica in vloge informacije v družbi.

Vsebinsko pa tudi z moralnega vidika je nedvomno najzahtevnejši primer poslanca Sergia Moronija. Ali so sredstva javnega obveščanja, kot je poudaril pravosodni minister Claudio Martelli, res soodgovorna za njegov usoden korak, ker so, kot se večkrat dogaja, jamstveno obvestilo (sporočilo, s katerim sodnik obvešča osumljenca, da vodi preiskavo o njem), ki naj bi ščitilo pravico obtoženca do obrambe, spremenila v obsodbo? V kolikšni meri je dejstvo, da je bil prikazan kot eden o primerov strankarske korupcije v Italiji, spodbudilo socialističnega poslanca k usodnemu koraku?

Mnenja so bila v tem pogledu dokaj deljena. Nekateri novinarji so se samokritično opredelili za večjo pozornost, za večjo mero, predvsem pa za večjo strokovnost, ki ne dopušča, da se jamstveno sporočilo spremeni kar tako v obsodbo. Drugi, ki so ravno tako obžalovali osebno tragedijo socialističnega poslanca, pa so opozorili predvsem na krivde sistema: Moroni po njihovi oceni ni bil žrtev sredstev javnega obveščanja in spektakularizacije primera o strankarski korupciji, pač pa dejstva, da je bil kot funkcionar ujet v sistem podtalnega finansiranja strank. Pri tem so opozorili na nevarnost samocenzure, ki bi lahko podzavestno sili la novinarja, da »olepša« stvarnost, ali vsaj ne pove vse resnice.

Tudi v primeru Woodyja Allena gre za hud padec. Z novicami o njegovem burnem ločevanju od Mie Farrow se je namreč zrušil mit umetnika, ki je z nasmeškom na ustih in izhajajoč iz svoje izkušnje ameriškega žida, znal spregovoriti srednjim generacijam o nevrozah sodobnega človeka. Mit se ni zrušil zaradi dejstva, da se je Allen ločil od Mie, pač pa predvsem zaradi vseh, tudi nizkotnih udarcev, ki sta se jih oba partnerja poslužila in se jih še poslužujeta v svojem boju.

Pozornost sredstev javnega obveščanja je bila v tem primeru upravičena, vprašanje pa je, ali je primer Allen res zaslužil tako visoko mesto v hierarhiji novic, ali je zaslužil toliko prostora, tolikšno novinarsko vno v iskanju novic in mnenj vidnih ljudi, kaj bi naredili na Allenovem mestu.

Najmanj zahteven je primer Lili Gruber. Postavlja se sicer vprašanje ali se tudi nezahtevni, škandalistični tedniki lahko kar tako

požvižgajo na pravico do zasebnega življenja neke osebe in vohunijo za njo tudi na njenem domu. Še bolj žgoče pa je vprašanje, zakaj so se tudi nekateri resni dnevniki odločili, da posnemajo škandalistični tednik in objavijo Liline čare na prvi strani, pa čeprav so to izbiri ovili v dileme o spoštovanju in nespoštovanju zasebnega življenja.

Vzrok za tako objavo so nekateri komentatorji videli predvsem v dejstvu, da Italija nima, kot na primer Velika Britanija, uveljavljene tradicije resnejših in ljudskih časopisov in so torej italijanski dnevniki od nekdaj mešanica obeh: resnih komentarjev in članikov, pa tudi zanimivih in manj zanimivih puhlosti, ki naj bi nudile manj obremenjujoče branje. In k tem ugotovitvam so dodali še tržno utemeljitev: kdo bi na primer v Italiji bral predvsem pa kupoval resnobne, grafično neprivlačne in nedvomno zahtevne časopise kot sta Times ali Le Monde?

Vsak od teh treh dogodkov (našteli pa bi lahko še vrsto drugih) po svoje opozarja s težavami, s katerimi se morajo spoprijemati sredstva javnega obveščanja zlasti v tako hudem kriznem času, kot je sedanj: katera je pravilna hierarhija novic? Čemu dati poudarek: tragedijam, ki pretresajo svet, ki zahtevajo žrtve in kri, ali morda zanimivim, zabavnim, a vsebinsko puhlim novicam? Do kolikšne mere upoštevati zahteve tržišča - kajti časopis informira in opravlja svojo vlogo, če ga ljudje kupijo? S kakšnim pristopom obravnavati novice? Kje se konča pravica skupnosti, da je informirana in kje začenja pravica posameznika, da ne postane »pošast« na prvih straneh?

Gre za vprašanja, s katerimi so se sredstva obveščanja že večkrat spoprijela. Obenem pa za probleme, na katere ni mogoče dati dokončnih odgovorov, saj se vloga medijev razvija in spreminja z družbo in njenimi spremembami. Na ta vprašanja pa tudi ni mogoče dati nekega obče veljavnega in absolutnega odgovora, saj gre za probleme, ki jih mora konec koncev vsak novinar reševati iz dneva v dan sam v skladu s svojo strokovnostjo, predvsem pa s svojo vestjo. Lahko bi rekli, da je rešitev v pravilnem občutku za mero, ki upošteva tako pomen novic kot zahteve trga.

Tudi trg, ki je sicer strog, ni vselej pravičen sodnik. Dopisniku Espressa je bilo na primer v uteho dejstvo, da ga je taksist, po rodu Bosanec, ki ga je peljal z newyorškega letališča v uredništvo, takoj pobaral, komaj je zvedel, da je po poklicu novinar, za mnenje, ali je Woody posilil ali ne mladoletno posinovljeno.

A kljub temu: nekdanji založnik in odgovorni urednik rimskega Messaggera Perrone je prijatelj, ki so mu očitali, da je na prvi strani časopisa objavjal preveč puhlih novic, odgovorjal z vprašanjem, ali so novico prebrali. In ob pritrdilnem odgovoru ugotavljal, da jih je novica očitno zanimala in da jo je bilo zato pravilno objaviti.

Časopisi izhajajo zato, da bi jih ljudje brali. Pri tem je seveda nujno, da se novinar ne ravna samo in povsem po zahtevah tržišča, pač pa pošteno izbira v skladu s svojo vestjo. A tudi z zadostno mero skromnosti in ob zavesti, da tudi sam nima absolutne resnice v žepu. Najbrž so prav dvomi in dileme, samoizpraševanje in polemike o poklicu in izbirah, zavest, da novinar mora predvsem poročati, ne pa soliti pameti, jamstvo za poštenost informiranja.

Zaradi korenitih sprememb programskega koncepta Letošnje Borštnikovo srečanje brez tržaškega gledališča

Slovensko stalno gledališče iz Trsta se letos ne bo udeležilo Borštnikovega srečanja v Mariboru. To predstavlja za tržaški gledališki ansambel, ki je bil vseskozi prisoten na tej pomembni prireditvi gledališke ustvarjalnosti in bil deležen priznanj in pohval, hud udarec. Pa ne samo za gledališče. S tem je na nek način izključena iz vseslovenskega teatarskega dogajanja vsa slovenska zamejska skupnost.

Znamenje časov, očitno. Velike epohalne spremembe okrog in znotraj nas se odražajo vsepovsod in terjajo vedno nove spremembe na vseh ravneh in področjih slovenskega javnega življenja. Tudi gledališka umetniška dejavnost ni imuna pred skušnjavami korenitega preobračanja obstoječega, včasih tudi ne glede na to, če je obstoječe vredno nadaljnjega obstoja, ali ne.

Borštnikovo srečanje se spreminja v festival, ki naj bi upošteval umetniško kakovost kot edini kriterij izbire. V tem navsezadnje ni nič pregrešnega. Nasprotno. Lahko je nadvse osvežujoče ter spodbudno in lahko le srčno upamo, da bo bogato obrodilo zažele ne sadove kakovostne rasti slovenske gledališke umetnosti. Hkrati pa ni enostavno znebiti se določene skepe in iskrene zaskrbljenosti nad novo usmeritvijo korenito prenovljenega vodstva BS, ki se je s predsednikom Matijo Malešičem na čelu odločilo za nov programski koncept. Nič več srečanje vseh slo-

venskih dramskih gledališč, temveč festival najboljših gledaliških uprizoritev pretekle sezone s povsem avtonomno strokovno selekcijo in z mednarodno strokovno žirijo.

Strokovna selekcija zna biti sila osebna zadeva, ki jo lahko včasih mimogrede okužijo ozka in nerazumljiva gledanja, ali celo nezdravi favoritizmi, kot nas učijo razni veliki festivali širom po svetu, ki se marsikdaj sprevržejo v gojišče polemik. In tudi mednarodne strokovne žirije niso nezmotljive in prečiščene slehernega suma. Najboljši niso vedno najboljši in najslabši niso vedno najslabši. Dejstvo pa je, da nekaterih, ki bi jih bilo, ne zgolj zaradi umetniške kakovosti (navsezadnje obstajajo, ali bi morale vsaj obstajati še druge vrednote in kakovosti), vredno pogledati, ne bomo mogoči več videti na najpomembnejšem teatskem shodu.

Če z grenkobo ugotavljamo, da tržaškega SSG letos ne bo v Mariboru z Romantičnimi dušami, kot ne bo Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane, Prešernovega gledališča iz Kranja in Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, moramo izreči priznanje Primorskemu dramskemu gledališču iz Nove Gorice, ki bo v Mariboru prisotno (tudi to je seveda novost) kar z dvema deloma - Pokopani otrok v Jovanovičevi ter O krasni dnevi v Korunovi režiji.

Slovenski solisti navdušili v piranski stolnici

Edinstven poklon Tartiniju

Dirigent Marko Munih

IVAN SILIČ

V vrsti koncertov za proslavo 300-letnice Tartinijevega rojstva je bil 12. septembra v piranski stolnici še posebej pomemben večer Tartinijeve glasbe - Koncert za violino in godalni orkester v

g-molu (Max Rostal), Koncert za violončelo in godalni orkester v A-duru (Max Cassoli), Koncert za trobento in godala (Jani Golob), Koncert za violino in godalni orkester (G. Guglielmo) in Simfonija v F-duru št. 58 (Bonelli). Solisti: Federico Agostini in Igor Ozim - violina, Miloš Mlejnik - violončelo, Stanko Arnold - trobenta, orkester »Slovenski solisti«, dirigent Marko Munih.

Poznana Tartinijeva dela v zelo dobrih adaptacijah v oklepajih navedenih avtorjev. Druga zanimivost koncerta so bili vsekakor solisti, ki so Tartinijevo glasbo osvetljevali vsak po svoje, z vidika lastnega umetniškega pojmovanja, individualnega občutenja. Imeli smo redko, lahko bi rekli edinstveno priložnost, poslušati četverico eminentnih umetnikov, ki jih je veliki Pirančan s svojo glasbo priklical v rodno mesto. Mislim, da je že sama njihova prisotnost pomenila izjemno kulturni dogodek, da ne govorimo o njihovem, v vseh dovršenostih in spretnostnih učinkovitostih potekajočem izvajanju, o stopnjevanju intenzivnosti njihovega ustvarjalno zagnanega oblikovanja, ki se je iz svojsko občutenega muzici-

ranja posameznih interpretov, ob izvrstno sodelujočem orkestru, združevalo v razgibano, muzikalno nabito dogajanje. Agostini v svojem toplo občutenem muziciranju je bil še posebej učinkovit v tretjem stavku; Mlejnik s svojim značilnim temperamentom v prvem in tretjem stavku, medtem, ko se je z lirčno razpevanjem, subtilno izoblikovanim Larghetto povzpeli do izjemno prodorne izpovedi; Arnold je potrdil svoje mojstrstvo in je interpretativno bil najbolj izrazit v zadnjem stavku, allegro grazioso, najbolj svojstveno poveden pa je bil Ozim v drugem in zlasti v tretjem stavku.

O orkestru je bil izredno dobro pripravljen, pri tem gre gotovo zasluga tudi koncertni mojstrici Moniki Skalarjevi, predvsem seveda pa dirigentu, ki je ne le spretno sledil solistom, temveč z njimi tudi sooblikoval. V simfoniji pa je orkester s svojo lahkotno ritmično preciznostjo, enovitim ustvarjalnim entuziazmom, ki ga je v izredni razboritosti vnesel dirigent, poustvaril v vseh tančinah izoblikovano, muzikalno učinkovito celoto. Kakor da sta dirigent in orkester do dna dojela in doživela izreden trenutek Tartinijeve glasbe.

V repentabski cerkvi Gallus Consort prevzel publiko

V omami baročne glasbe

ANNA FINK

V nedeljo, 13. septembra se je v repentabski cerkvi pričel enajsti glasbeni festival, oziroma nedeljski popoldnevi stare in sodobne komorne glasbe, ki jih, tako kot je prejšnje, prireja znani tržaški ansambel Gallus Consort v sodelovanju z Deželnim sedežem RAI - Trst pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine.

Posebnost celotne prireditve je v njeni programski zasnovi in reproduktivni umetnosti. Na koncertih v Repentabru namreč nastopajo naši in tuji umetniki, ki skladbe starih mojstrov izvajajo na avtentičnih glasbilih. Na teh glasbilih izvajajo tudi redka dela sodobne ustvarjalnosti ter z njimi prikažejo njihove nove zvočne in izrazne razsežnosti. In razveseljivo je, da tovrstno muziciranje glasbenikov na koncertih v Repentabru vselej močno odmeva med poslušalci.

Tako je bilo tudi na prvem koncertu, ki je pripadal prav ustanovitelju festivala, ansamblu Gallus Consort. Za ta koncert je ansambel povabil k sodelovanju še dva beneška violinista, Pietra Zazzetta in Gian Domenica Busata. Sicer so na koncertu nastopili vsi njegovi člani. Miloš Pahor in Erika Slama, ki sta igrala na kljunastih in prečnih flautah, čembalistka Dina Slama in Irena Pahor, ki je igrala na violi da gamba. Koncert so posvetili izključno baročni glasbi. S tremi trio sonatami so se poklonili spominu 300-letnice rojstva slavnega Pirančana G. Tartinija, zatem pa so izvajali skladbe iz opusov manj znanih skladateljev, zanimivo Suito sodobnega avstrijskega skladatelja Franza Stetke sicer komponirano v baročnem slogu, Duos Pour Flutes francoskega skladatelja Michela Blaveta ter Koncert v d-molu nemškega skladatelja Pierra Prowoja.

Interpretacija teh skladb na baročnih instrumentih je ustvarila svojevrstno, pristno in nam časovno dokaj oddaljeno zvočno podobo baročne glasbe. S svojo tankočutnostjo in polnozvočno krhkostjo, pa je v zgledni natančni interpretaciji koncertantov izrazila dovolj umetniške moči pri poustvarjanju najvidnejših dosežkov

Izvajalci baročne glasbe po nedeljskem koncertu

evropske instrumentalne glasbe 18. stoletja. Zlasti melodična Tartinijeve glasbe je s svojo spevnostjo izstopala. Ansambel Gallus Consort s svojimi gosti pa je na koncertu v Repentabru tako kot že mnogokrat v dosednji umetniški dejavnosti, oblikoval zanimiv glasbeni dogodek vreden vsega spoštovanja.

Člani ansambla Gallus Consort bodo glavni nosilci tudi ostalih koncertov letošnjih glasbenih popoldnevo na Repentabru. Na drugem koncertu, ki bo posvečen violi da gamba, bodo sodelovali z gambistom Albertom Rasijem, na tretjem koncertu pa bo kot solistka nastopila čembalistka Marina Brecelj, ki živi in dela na Dunaju. Ciklus koncertov bodo zaključili 4. oktobra s skupnim nastopom z beneškim baročnim komornim orkestrom »I Musici della Serenissima«.

Američan English je dober, a še zelo neuigran Stefanel v pokalu za las

STEFANEL - NAPOLI 84:81 (36:42)
STEFANEL: Bodiroga 14 (6:7), Pi-lutti 11 (1:3), De Pol 5 (5:6), Bianchi 8 (2:2), Alberti 5 (1:1), Meneghin 2 (0:2), Pol Bodetto, English 19, Cantarello 20 (4:7), La Torre.

NAPOLI: Ferve, Sbarra 8 (4:4), Morena 2 (2:2), Di Lorenzo, La Torre 2 (2:2), Dalla Libera 14 (1:2), Teso, Schoene 23 (6:8), Rowan 27 (9:11), Cipolat 7 (2:2).

PON: English (26).
TRST — Stefanel je z veliko težavo premagal Napoli in se tako uvrstil v četrt finale italijanskega košarkarskega pokala, kjer se bo pomeril še prihodnjo sredo in nato 15. oktobra s Scavolinijem.

Zmaga Tržačanov je bila v dvomu vse do poslednjih trenutkov tekme, saj sta se ekipi stalno izmenjavali v vodstvu in so Tržačani prehiteli nasprotnika prav v zadnji minuti.

Veliko pričakovanje je vladalo za nastop novega Američana Englisha, ki je začel v velikem slogu in zadel val koš za košem. Nato je nekoliko popustil, po dobrem začetku v drugem polčasu pa je kmalu moral na klop zaradi petih osebnih napak. Gre za zelo hitrega igralca, ki ima dober met, pozna pa se mu, da še ni uigran s soigralci. Zaradi tega je verjetno večkrat skušal sam zaključiti akcijo, tudi če to ni bilo najbolj primerno. V obrambi pa očitno še ni navajen na način sojenja, ki je v Italiji različen kot v Združenih državah Amerike.

Največ zaslug za zmago pa nosi tokrat neverjetno učinkoviti Cantarello, ki igra letos kot preroben. Očitno je torej, da je zastoj, ki ga je zabeležil v lanskem prvenstvu, bil le posledica slabe telesne pripravljenosti zaradi poškodb.

Se beseda o nasprotniku: Neapeljčani so dokazali, da so zelo solidna ekipa, ki razpolaga z odličnimi tujcema in ki se bo lahko borila za visoko uvrstitev v A-2 ligi.

V osmini finala je sicer prišlo do velikih presenečenj, saj so iz konkurence izpadli Messaggero Rim, Phi-

lips Milan in Phonola Caserta! Izpad Messaggera je naravnost senzacionalen, saj je sinoči proti Marru izgubil doma s štirinajstimi točkami razlike, potem ko je v Riminiju zmagal s +12. (Marko Oblak)

Ostali izidi osmine finala (v masnem tisku kvalificirana moštva):

Benetton Treviso - Cagiva Varese 89:56 (1. tekma 65:89)

Phonola Caserta - **Hyundai Desio** 76:83 (81:80)

Philips Milan - **Ticino Siena** 84:75 (78:94)

Messaggero Rim - Marr Rimini 61:75 (95:83)

Knorr Bologna - Teamsystem Fabriano 80:76 (73:69)

Clear Cantù - Panasonic RC 83:71 (79:89)

Scavolini Pesaro - **Glaxo Verona** 90:78 (75:74)

ČETRTFINALNI PARI

Hyundai - Benetton, Ticino - Marr, Clear - Knorr, Stefanel - Scavolini.

Četrtfinalni tekmi bosta 23. septembra in 15. oktobra.

Kompromis o črtah

Tržaška Občina se je premislila. Pregled parketa tržaške športne palače je pokazal, da je sožitje med košarkarji Stefanelom in hokejisti Latusa nemogoče, kar so pri Stefanelu poudarjali že nekaj časa, a jih Stafferijeva uprava ni poslušala. Zdaj pa je prišla do spoznanja, da zaradi zarisane hokejskih črt obstaja resno tveganje, da košarkarska zveza odzame Stefanelu pravico do igranja na lastnem terenu. Župan je odborniku za šport de Giori zabilal, naj po hitrem postopku vzpostavi prejšnje stanje. Omislili so si tudi kompromisno rešitev. Za hokejske potrebe bodo uporabljali lepljive črte, ki jih bodo lahko kadarkoli sneli...

Košarkarski pokal prvakov

Smelt Olimpija izločila Žaljiris

V košarkarskem pokalu prvakov se je ljubljanska Smelt Olimpija uvrstila v drugo kolo, čeprav ji je žreb v prvem kolu za nasprotnika določil neugodnega litvanskega prvaka Žaljiris. Potem ko so Ljubljanci v Kaunasu izgubili s šestimi točkami razlike, so sinoči v dvorani Tivoli zmagali kar s 103:89. Odločilno prednost štirinajstih točk so si priigrali v drugem polčasu, saj so po prvih dvajsetih minutah vodili le za eno točko (51:50).

V Koračevem pokalu sta se v drugo kolo uvrstili dve od treh slovenskih peterk. Postojnski Optimizem je v sinočnjem povratnem srečanju s 78:59 (39:36) premagal Steauo iz Bukarešte, domžalski Helios pa je s prepričljivim 95:68 (46:43) odpravil luksemburški Heffingen.

Praznih rok pa je ostal ljubljanski Litostroj Slovan, ki je proti Bellinzoni izgubil tudi povratno tekmo, tokrat z 91:90 (45:40).

Maradona napoveduje slovo...

SEVILLA — Podpredsednik nogometnega kluba Sevilla José Maria del Nido je včeraj popoldne izjavil, da se bosta predsednik španskega kluba Luis Cuervas in predsednik Napolija Corrado Ferlaino v ponedeljek sešla v Zürichu, da bi se sporazumela okrog Maradone. Na srečanju naj bi bili prisotni tudi predsedniki italijanske in španske nogometne zveze ter predstavniki FIFA.

V Španiji so torej spet bolj optimisti, a to ne velja za Maradono, ki je zvečer pred množico časnika nekam patetično napovedal, da se vrača v Buenos Aires, kjer bo obesil čevlje na klin. Napadel je predsednika Napolija Ferlaina in njegove »pomagače«, med katere je uvrstil samega predsednika FIGC Matarreseja. Verjetno si bo zaradi teh izjav v Italiji spet prislužil disciplinski postopek...

Golov ni manjkalo

ZURICH — Junak prvih tekem uvodnega kola v evropskih nogometnih pokalih je nedvomno napadalec Napolija, Urugvajec Daniel Fonseca, ki je na gostovanju svojega moštva v Valencii dosegel kar pet golov! Evropski rekord doseženih zadetkov v eni sami mednarodni pokalni tekmi sicer ni padel, Nemec Emmerich leta 1966 in Bolgar Milanov leta 1977 sta dosegla šest golov, vendar pa je Fonseca na tem srečanju vseeno zablestel kot noben napadalec že dolgo ni.

Sicer pa je bila značilnost kola veliko število zadetkov, kar so mnogi sicer napovedovali, češ da je z nastankom novih nogometnih zvez kakovost padla. Kakorkoli že, v pokalu prvakov so dosegli 49 golov, v pokalu pokalnih zmagovalcev 33, v pokalu UEFA pa ka 104, sinoči pa so bile na sporedu še tri tekme.

Italijanska moštva niso lani osvojila ene same trofeje, a sodeč po izidih prvega kola nameravajo zdaj resno vzpostaviti svojo diktaturo. V šestih tekmah so dosegla pet zmag, skupil jo je le Torino, ki pa ima v povratni tekmi vse možnosti, da nadoknadi zaostanek enega gola. Za Milan in Juventus je šlo za golo formalnost, Napoli in Roma pa sta zablestela na ne ravno lahkih gostovanjih. Le zmaga Parme je brez blišča, čeprav je moštvo trenerja Scale po igri nadigralo madžarski Ujpest.

Od ostalih tradicionalnih evropskih nogometnih velesil sta zadovoljili še Nemčija in Nizozemska, Španija precej manj, Anglija pa sploh ne. Liverpool in Sheffield sta sicer dosegla izdatno zmago, a Leeds je v Stuttgartu prejel tri gole v zadnjih tridesetih minutah igre, Manchester pa je doma igral neodločeno z moskovskim Torpedom.

Španske enajsterice so bile poprečne: Valencia je proti Napoliju doživela pravi polom, poraz Zaragoze pa ni tako tragičen. Slovit Real je komajda odnesel celo kožo iz Romunije, za evropskega prvaka Barcelono pa je Amor zmagoviti zadetek proti norveškemu moštvu Stavanger dosegel le štiri minute pred koncem tekme.

Bolje sta se obnesla lanska zmagovalca ostalih dveh pokalnih tekmovanj. Werder (pokal pokalnih zmagovalcev) je s 3:1 odpravil Hannover, Ajax (pokal UEFA) pa je v Salzburgu zmagal s 3:0.

Skromen obračun so dosegla moštva iz nekdanje Sovjetske zveze.

Kaj pa Slovenci? Deset prejetih zadetkov v treh tekmah je na prvi pogled katastrofa, vendar pa je treba upoštevati kakovost nasprotnikov. Nedvomno pa drži, da se je najboljše odrezala prav Izola Belvedur, od katere je bilo pravzaprav najmanj pričakovati.

Na sliki AP: prvi gol Van Bastna v Milanu proti ljubljanski Olimpiji.

Po obdobju popolne odsotnosti mladih atletov Borov naraščaj spet obeta

Po dveh ali treh letih popolne odsotnosti najmlajših, se je atletskemu društvu Bor naposled posrečilo zbrati skupino D kategorije najmlajših, to je dečkov oziroma deklic, ter jo poslati na tekmovanje. Za to ima zasluge novi trener društva Alan Oberdan, ki s »svojo« skupino najmlajših ob torkih in četrtkih popoldne že redno vadi na stadionu na Kolonji.

To dejstvo je brez dvoma največja pridobitev društva, ki se mu po zaslugi mladega trenerja in bivšega atleta, ki je že opravil drugo stopnjo strokovne usposobljenosti z ustreznimi papirji, po nepozabnem delu z najmlajšimi prof. Toplaka iz Ljubljane, znova obeta tekmovalna bodočnost.

Na sredinem mitingu tržaškega CUS so naši najboljši takole tekmovali: v lučanju žogice sta Mitja Bizjak s 35,80 m in drugim mestom ter

Sergio Fabris z 35,60 m in četrtem mestom, bila v množici nastopajočih v samem vrhu, v skoku v višino je Bizjak osvojil 3. mesto, v teku na 60 metrov pa je Fabris s časom 9:4 osvojil drugo, Bizjak pa z 10:0 četrto mesto.

Od deklic se je najbolje odrezala Katja Kante, v teku na 60 m, s časom 9:9 in osvojitvijo 4. mesta.

Osnrednja točka tekmovanja pa je za nas pomenil dvoboj v troskoku najboljšega predstavnika Slovenije, Novogoričana Oliverja Battagellija (z osebnim rekordom 15,76 m) in našega Igorja Sedmaka. Za dvoboj sta se domenila po porazu prvega na mitingu v Novi Gorici. Dvoboj se je takorekoč brez borbe izšel v korist Battagellija, ki je tokrat zmagal z rezultatom 15,46 m, Igor Sedmak pa je pri edinem skoku in rezultatu 14,74 m zaradi težav s hrbtom dvoboj predal. (I.P.)

Nogometaši Juventine v finalu turnirja za mesto Gorica na Rojcah

JUVENTINA - ITALIA SAN MARCO 5:4 po 11-m (1:1, 0:0)
STRELCA: Battistin (S. Marco) v 46. min. in Gandin v 62. min.

JUVENTINA: Pascolat, Capotosto, Chizzolini, Trevisan, Bastiani, Pizzi, Petani (Ceccoti), Gandin, Kovic (Andaloro), Braidia, Kavs.

Nogometaši Juventine so se uvrstili v finale turnirja mesta Gorica. Za končno zmago se bodo v sredo, 23. t.m. (pričetek ob 20.30) na Rojcah pomerili s Pro Gorizio, ki je v torkovem prvem polfinalu z 1:0 odpravila slovensko moštvo Brda.

Proti Itali San Marco so štandrežci opravili več kot spodbuden nastop, čeprav so nastopili v precej okrnjeni postavi. Moštvo iz tekme v tekmo kaže napredek in okrog njega rase pred pričetkom prvenstva upravičen optimizem. Tekma je bila lepa, označevala pa jo je hitrost, kar prča tudi o rastoči formi igralcev,

ki ne občutijo več toliko utrujenosti zaradi intenzivnih predprvenstvenih treningov. Spet je bil zelo prepričljiv »novi nakup« Gandin, ki je tudi realiziral enajstmetrovko. Sodnik je najstrožje kazni upravičeno dosodil zaradi prekrška nad Kovicem, ki je tokrat prvič letos igral kot napadalec in se solidno odrezal. Pohvalo za dober nastop zaslužita tudi Bastiani in Kavs.

Ker po 90 minutah igre ni bilo zmagovalca, je prišlo do streljanja enajstmetrovk. Juventina je zastreljala prvo in kazalo je, da jo čaka poraz, vendar zatem njeni igralci niso več grešili, Itala San Marco pa je zastreljala četrto in peto.

Tekmo 3. kola uvodne faze tekmovanja za italijanski pokal bo Juventina odigrala že jutri in ne v nedeljo, kot ostale enajsterice naših društev. S pričetkom ob 16. uri se bo v Gradišcu spet pomerila z Italo San Marcom.

Jutri se prične italijansko moško odbojkarsko prvenstvo Maxicono tudi letos glavni favorit

Andrea Zorzi, član milanske Misure

Z anticipirano tekmo Modena - Sisley Treviso se bo jutri pričelo 48. italijansko moško odbojkarsko prvenstvo. Brez vsakega pretiravanja lahko trdimo, da je prvenstvo na Apeninskem polotoku najbolj kakovostno na svetu. V štirinajstih šesterkah, kolikor jih bo nastopalo v najvišji A-1 ligi, bodo igrali najboljši odbojkarji na svetu, če seveda izvajamo Kubance, ki zaenkrat ne morejo še v tujino. Tudi reprezentanca Italije se je po letu 1989 prebila pod taktirko Argentince Julia Velasca v sam svetovni vrh. Najprej so Italijani zmagali leta 1989 na EP, leto dni kasneje pa so sredi Brazilije postali še svetovni prvaki. Trikrat zapored so bili Luchetta in tovariši tudi najboljši v svetovni ligi. Edini spodsrslaj je Italija utrpela na letošnjih OI v Barceloni, ko se je morala zadovoljiti s 5. mestom. Ne glede na ta neuspeh pa je odbojka v Italiji vse bolj popularna, saj število novih članov nenehno raste, kot tudi število gledalcev na tekmah in pred televizijskimi zasloni. Še najbolj spodbudno pa je dejstvo, da narašča število mladih gledalcev. Omeniti moramo še, da je Italija letos prvič v zgodovini mladinskih evropskih prvenstev osvojila zlato kolajno in s tem dokazala, da imajo Zorzi in tovariši odlične naslednike.

V A-1 ligi bodo letos nastopile naslednje šesterke: Maxicono Parma, Messaggero Ravenna, Sisley Treviso, Modena, Petrarca Padova, Alpitour, Cuneo, Sidis Baker Falconara, Gabeca Montichiari, Aquater Brescia, Lazio, Ollio Venturi Spoleto, Jockey Schio, Centro Matic Firenze in Misura Milano. Zaenkrat trije zastopniki še

nimajo sponzorja: večkratni italijanski prvak iz Modene, Petrarca iz Padove ter novinec Lazio. Poleg Lazia sta novinca še Jockey Schio in Centro Matic iz Firenc. Če v nekaterih okoljih nimajo prav nobenih finančnih težav, kot denimo Sisley Treviso (beri Benetton), Misura (prej Mediolanum) Milano ali bolj povedano magnat Berlusconi, se nekateri otepajo za preživetje. Bržkone je prav finančni problem najhujši za večino prvoligašev, če seveda izvajamo še nekatere.

Prvenstveni razplet bodo tudi v novi sezoni krojili štirje veliki - lanski prvak Maxicono, Messaggero, Sisley in Misura. Potem ko je bil Panini štirikrat zapored državni prvak od leta 1985-1986 pa do sezone 1988-1989, sta bila v naslednjih treh sezonah najboljša Maxicono (1989-1990) in Messaggero iz Ravenne. V zadnji sezoni pa se je superjorno povzpela na najvišjo stopničko spet Maxicono, ki je s svojo igro prijetno presenetil in nadgral v končni prvenstva prav vse nasprotnike, kot zadnjega še Messaggero, za katerega sta igrala Američana Steve Timmons in Karch Kiraly. Pod taktirko trenerja Paula Roberta De Freitas, bolj poznanega kot Babeto, so odbojkarji iz Parme prikazali izredno učinkovito igro v napadu, neprobojen blok, odlično obrambo, tako da so bili glede samega koncepta igre najmanj za razred boljši od vseh ostalih nasprotnikov. Podobno igro je pokazala na OI tudi Brazilija, ki se je povsem zasluženo okinčala z zlato medaljo, osnovo te izredno atraktivne in privlačne ter seveda še toliko bolj učinkovite igre je pripravil prav Babeto, ki je pred prihodom v Parmo treniral južnoameriško reprezentanco. V novi sezoni je bržkone Maxicono prvi favorit za osvojitve drugega zaporednega naslova, ki bi bil tudi sedmi v zgodovini odbojkarskega kluba iz Parme. Najhujši nasprotniki Parme pa bodo slej ko prej Messaggero, Misura in Sisley iz Trevisa. Vse ostale šesterke pa se bodo po našem mnenju potevale za vrstni red od 5. mesta navzdol in tudi bitka za obstanek bo izredno ogorčena.

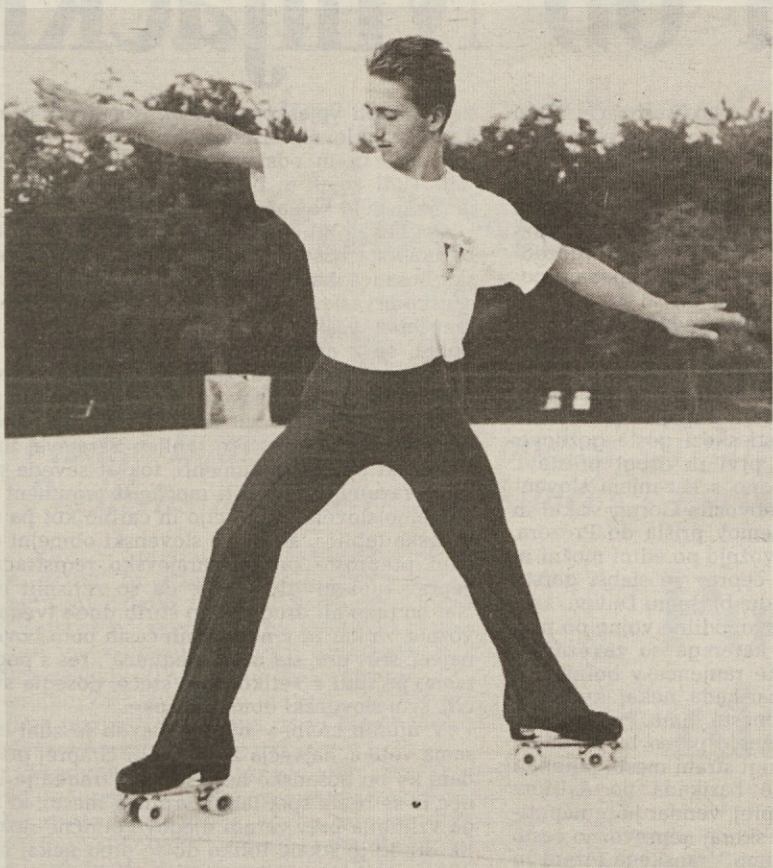
Prvenstvo, ki se bo pričelo jutri oziroma v nedeljo, se bo končalo 21. marca z dvema tekmama med tednom (8. decembra in 6. januarja) prihodnjega leta. Končnica prvenstva (play off) pa se bo pričela že 25. marca in končala 15. maja, če bo seveda potrebno odigrati pet tekem za končni državni naslov.

Za konec moramo še povedati, da bodo letos v veljavi nova pravila, ki jih je pet. Omeniti pa moramo prvi dve: pri tie-breaku bo potrebno igrati dve točki razlike in se ne bo niz končal kot doslej, denimo 17:16. Druga novot pa je pri igranju z nogo od kolena navzgor.

Prvo kolo pa je naslednje: jutri (15.30) Modena - Sisley Treviso, v nedeljo pa se bodo vse tekme pričele ob 17.30, pari so naslednji: Sidis Baker Falconara - Maxicono Parma, Misura Milano - Ollio Venturi Spoleto, Padova - Aquater Brescia, Jockey Schio - Messaggero Ravenna, Lazio - Gabeca Montichiari, Centro Matic Firenze - Alpitour Cuneo.

G. FURLANIČ

Kokorovec sedaj še na SP v ZDA

Poletov kotalkar Samo Kokorovec si še ni odpočil od nastopov na EP na Portugalskem, kjer je osvojil nič manj kot svoj dvanajsti naslov doslej (po tri v mladinski in kadetski konkurenci in šest v članski vrsti), ko ga že čaka svetovno prvenstvo, ki bo konec meseca in prve dni oktobra na Floridi v ZDA. Kokorovec bo na pot krenil v nedeljo, domov pa se bo vrnil 8. oktobra. Še včeraj je vadil na Poletovi plošči na Opčinah in je dejal, da se počuti v formi in upa na kolajno. Težko je verjeti, da bi se tudi ne dokopal do kakšnega odličja. Vsaj tako nas je doslej navadil (in tudi razvadal...): na svojih dosedanjih nastopih na 5 svetovnih prvenstvih je namreč osvojil kar 6 kolajn (1 zlato, 1 bronasto in 4 srebrne). Seveda mu iz srca želimo, da bi se tudi tokrat odrezal. V italijanskem zastopstvu pa bodo poleg Poletovega kotalkarja še Guerra, Gerisola in Venerucci.

V Zgoniku bo prvo deželno namiznoteniško tekmovanje Za mnoge krstni nastop

Za ponoven nastop Krasovih deklet v najvišji italijanski namiznoteniški ligi vlada precejšnje zanimanje. Vendar bo do začetka ekipnega dela prvenstva treba še počakati slabih 14 dni, to je do 3. oktobra, ko bosta nadaljevali svoja nastopa tudi Krasova moška postava v B-1 in ženska v C ligi.

Začele pa so se že individualne kvalifikacije. Tako bo v nedeljo v zgonski telovadnici prva deželna preizkušnja za mladinske kategorije in tretjo kategorijo, veljavna za nastop na državnem prvenstvu. Kras, katerega glavni potencial je bogato zaledje mladih, je vpisal 12 tekmovalk oziroma tekmovalcev. Kar polovica od njih bo opravila svoj kr-

stni nastop s člansko izkaznico. Kot je znano, se lahko vpišejo v federacijo igralci po dopolnjenem 10. letu starosti. Vsega skupaj je Kras vpisal kar 35 igralcev oziroma igralk, ki bodo branili barve svojega društva na raznih nastopih. Število je zares visoko in daje zgonskemu društvu trdno zagotovilo za obstoj in nadaljevanje te športne panoge v primerjavi z nekaterimi društvi, ki kupujejo tekmovalce za sezono ali dve in zanemarijo podmladek. Za spodbuden začetek zahtevne naloge (s tem tekmovanjem si bodo začeli nabirati tudi točke za jakostne lestvice) navajamo njihova imena, prepričani, da jo bodo prestali uspešno. To

so Irena Rustja, Ketty Furlan, Nina, Nataša in Gorazd Milič ter Robi Pavletič.

Od izkušenejših igralcev, kot so Vanja Milič (na jakostnih lestvicah v državnem merilu se nahaja njeno ime na drugem mestu med deklicami), Katja Milič, Erika Radović in Ivana Stubelj (nastopile bodo prvič med naraščajnicami), Peter Santini in Marjan Milič, pa je pričakovati potrditev njihovega kakovostnega napredovanja.

Urnik tekmovanj bo naslednji: ob 9. uri mlajši in starejši pionirji, oz. pionirke; ob 10.30 tekmovanje mladincev; ob 12.30 pričetek za tretje kategorijske in ob 14. uri za igralke 3. kategorije. (J.J.)

obvestila

ŠZ DOM
obvešča, da so treningi za minibasket (letniki 1982, 1983 in 1984) ob torkih od 15.45 do 16.45 in petkih od 14.45 do 15.45. Ekipa propaganda (letnika 1980 in 1981) pa trenira ob sredah od 16.45 do 18.00 in ob četrtek od 16.45 do 18. ure. Informacije in vpisovanja ob urah treningov!

ŠZ SLOGA
obvešča, da se bo tudi letos odvijal v telovadnici openske srednje šole S. Kosovel tečaj otroške telovadbe in miniodbojke za osnovnošolske otroke. Urnik: sreda 14.45-15.30 (I. in II. razred), 15.30-16.30 (III., IV. in V. razred), sobota 14.45-15.45 (I. in II. razred), 15.45-16.45 (III., IV. in V. razred). Tečaj vodi prof. Franko Drasič in se bo pričel v sredo, 23. t. m. Vpisovanje neposredno do začetka tečaja.

ZDRUŽENJE ŠPORTNIH RIBICEV VIPAVA
vabi člane in prijatelje na že tradicionalno društveno tekmovanje, lov na postrv, ki bo v nedeljo, 27. t. m., ob 8. uri. Tekmovanje bo v Vilešu. Poskrbljeno bo tudi za topli prigrizek. Prijave do 24. septembra na sedežu društva v gostilni Rubijski grad.

ZDRUŽENJE ŠPORTNIH RIBICEV VIPAVA
organizira enodnevni rekreativni izlet z motorno ladjo (Cristina) z možnostjo ribolova. Odhod iz Gradeža v nedeljo, 27. t. m., ob 8. uri. Na ladji bo poskrbljeno za paštauto in pijačo. Člani in prijatelji naj se čimprej prijavijo na sedežu društva v gostilni Rubijski grad, ker je na razpolago le 30 mest.

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK ŠZ BOR
obvešča, da poteka redna tedenska vadba najmlajših vsak torek in četrtek v društvenih prostorih od 17.15 do 18.45. Možen je tudi prevoz igralcev.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
obvešča, da bodo treningi za začetnike in začetnice (letnik 1982 in mlajši) ob torkih v telovadnici pedagoškega liceja pri Sv. Ivanu v Ul. Caravaggio od 15. do 16.30 in ob četrtek na stadionu »1. maj« od 17. do 18. ure. Prvi trening bo v torek, 22. t. m. Vpisovanja neposredno na treningih. Treninge vodi usposobljena vaditeljica in prof. telesne vzgoje Silva Meulja.

ŠZ GAJA
organizira teniško šolo za otroke letnikov 1984-81. Za vse informacije in za prijave tel. na št. 212988 (Plesničar) ali na društvenem sedežu na Padričah vsak dan (razen v sobotah in nedeljah) od 18. do 19. ure.

JK ČUPA
vabi vse jadralce, člane Čupe, na društveno regato za kajutne jadralce, ki bo 20. t. m. s startom ob 11. uri v Seslanskem zalivu.

ZSSDI
obvešča, da tudi letos prireja plavalni tečaj za otroke v bazenu pri Alturi v sodelovanju s PK Bor. Prijave sprejema urad ZSSDI, Ul. sv. Franciška 20, tel. 635627.

PLAVALNI KLUB BOR
organizira od oktobra do maja v bazenu pri Alturi vadbo v plavanju za neplavalce, plavalce, tekmovalce in rekreacijo za odrasle. Vpisovanje od 18. do 20. ure po telefonu na št. 51377 do vključno petka, 18. t. m.

SHINKAI K.K.
obvešča, da se treningi pričnejo 21. t. m. v občinski telovadnici na Proseku (Naselje S. Nazario) s sledečimi urniki: karate za odrasle (+14 let); začetniki 19.00 - 20.00, torek in četrtek; barvani pasovi (ločeni po stopnjah) 19.30 - 22.00, ponedeljek in torek; skupni trening 19.30 - 21.00, sreda; tečaj z utežmi 20.00 - 21.30, torek in četrtek; karate za preagoniste (-14 let); začetniki 17.00 - 18.00, ponedeljek in petek; barvani pasovi 18.00 - 19.30, ponedeljek in petek. Vpisovanje v telovadnici ali po tel. 327342 (v večernih urah).

SHINKAI K.K.
sporoča, da se bodo tečaji joge in po glabljanja pripravljanih vaj pričeli s prvim ponedeljkom v oktobru s sledečimi urniki: telovadnica na Opčinah (Campo Romano) ob ponedeljkih in petkih od 20.00 do 21.30; telovadnica O.Š. v Saležu ob sredah od 20.00 do 22.00. Za morebitna pojasnila ali informacije tel. 327488.

V organizaciji plavalnega kluba Bor Priprave v Cerknem

V minulih dneh je Borov plavalni klub sklenil svoje poletne priprave, katere je letos izpeljal v Cerknem nad Idrijo. V tem kraju imajo namreč v hotelu lep bazen, v katerem so se naši mladi plavalci pripravljali na novo sezono v idealnih pogojih. Trenirali so dvakrat dnevno pod vodstvom treh trenerjev. Glavni del vadbe je bil v jutranjih urah, nekoliko lažji trening pa so imeli tečajniki tudi v kasnih popoldanskih urah. V času tečaja so udeleženci - po svojih sposobnostih in znanju - preplaval v devetih dneh od 25 do 40 km.

V program tečaja so sodile tudi razne razvedrilne in rekreativne dejavnosti. Tako so mladi borovci opravili nekaj izletov, udeležili so se orientacijskega tekmovanja, srečali pa so se tudi z vrstniki iz cerkljanske osnovne šole, proti katerim so odigrali dvoboj v igri med dvema ognjem.

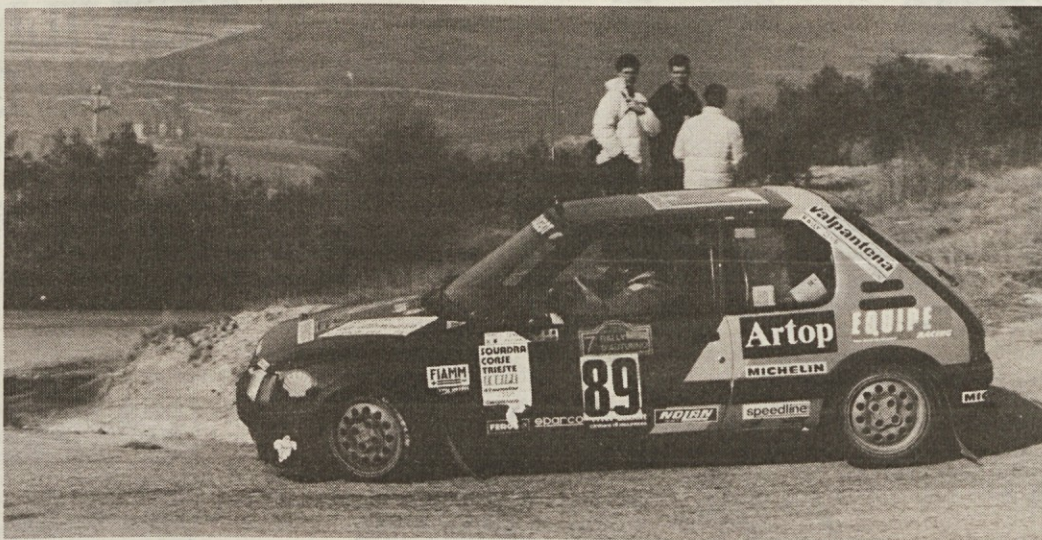
Tečaj se je končal s prijetno družabno prireditvijo, s piknikom na Črnem vrhu nad Cerknim, katere so se, poleg tečajnikov udeležili tudi številni starši in prijatelji. (boj)

Drevi na Vrhu polfinalni tekmi

Športni odsek KD Danica z Vrha prireja v teh dneh turnir v malem nogometu pod pokroviteljstvom Kmečke banke iz Gorice ter posojilnic iz Sovodnj in Doberdoba. Tekme so izredno dobro obiskane, saj se vsak večer v športnem kulturnem središču Danica zbere od 150 do 200 gledalcev.

Izidi četrtfinalnih srečanj: Cocktail Bar - Panzano 4:2, Slavina - Rupa Peč 3:1, TIGR - Štandrež 3:1, Vrh - Podnanos (tekma je bial sinoči) Taipana - Renče 7:6 (po 11-tmetrovkah), Banjščice TNT - Števerjan 4:1, Dobra mrha - San Martino 5:2 in Vogrsko - Doberdob 4:1. Drevi bosta na vrsti polfinalni tekmi z začetkom ob 20. oz. 21. uri).

Na nedavnem avtomobilskem rallyju na Piancavallu Križan Alen Tence ni imel sreče

Med nastopajočimi na zadnjem evropskem rallyju na Piancavallu je bil tudi Križan Alen Tence, ki je bil v svoji kategoriji skoraj do zadnjega na prvih mestih lestvice, a je moral zaradi okvare na vozilu odstopiti s tega prestižnega tekmovanja. 25-letni Tence je na Piancavallu nastopil s peugeotom 205, na svojem prvem uradnem tekmovanju (leta 1990 na rallyju po Krasu) pa je sodeloval z avtom A 112 abarth.

S sodelavko Michelo Graziato iz Tržiča je

Tence letos sodeloval na rallyjih za italijanski pokal in za trofeje Peugeot. Tence seveda ni poklicni športnik (z mamo in bratom vodi znano kriško ribjo restavracijo), nastope na tekmovanjih si v glavnem finansira sam s pomočjo nekaterih sponzorjev, predvsem podjetja ARTOP iz Vidma. Je voznik in istočasno tudi mehanik in avtoličar svojega avtomobila.

Na sliki: Tence v peugeotu 205 na Piancavallu

konjske dirke - konjske dirke

1. dirka (Bologna): Ass (1) je prvi favorit dirke, možna je torej baza. Za zmago se lahko poteguje tudi Nadir LB (X). Pozor na konja Nastro azzurro (2), rekorderja svoje generacije.

2. dirka (Neapelj): Motociclo (X) je v dobri formi in štarta v ugodnem položaju. Introd (1) v svojem zadnjem nastopu ni imel sreče, ponuja se mu možnost za oddolžitev. Omembo si zasluži regularni Laiguella (2).

3. dirka (Montecatini): Ippelio (X) je odlično pripravljen. Če bo dirka premočrna, lahko zmaga. Ellairju (1) ta vrsta dirke nadvse ustreza. Od skupine 2 omenimo Macabela.

4. dirka (Rim, galop): resno je treba jemati v poštev konja Dora di Caserta (1). V zakulisju se šušlja, da je favorit Sibeli (X). Titorea (2) bi lahko z malo sreče ugnal vse ostale.

5. dirka (Rim, galop): tu je napoved res težka. Zaupajmo kobili Torre Grossa (X). V skupini 1 je Dafne Felci malo obtežena, zato je ne gre zanemariti. Love Child (2) ima za sabo nekaj dobrih nastopov.

6. dirka (Milan, galop): zmagovalac dirke tris Cromdale (1) lahko na težkem terenu spet zmaga. Bhuana Nioka (X) po

drugem mestu računa tokrat na zmago. Hitri Iconio (2) bi lahko v zaključnem sprintu ugnal ostale.

Drika tris

V Torinu bo nastopilo 22 konj. Naši favoriti: št. 22 Mirto KS; št. 19 Martin di Già; št. 17 Lusignano. Za sistemiste: št. 15 Micol; št. 18 Matisse Ferm; št. 21 Maddy Boubon.

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X 2
4. — prvi	1
5. — prvi	X 1
6. — prvi	1 2
7. — prvi	1 2
8. — prvi	X 2
9. — prvi	2
10. — prvi	1 X
11. — prvi	2

danes igra za vas - danes igra za vas

Igor Pavletič

Igor Pavletič (letnik 1958) že enajst let zaporedoma za naš dnevnik poroča o domačih tekmah Triestine, v mladih letih pa se je z nogometom ukvarjal tudi aktivno pri Giarizzolah, pri Servolani pa je igral košarko. Sicer je aktiven družbeni delavec, svetovalac v škedenjskem rajonskem svetu in predsednik tržaškega partizanskega pevskega zbora. Prejšnji teden je Marko Oblak pravilno napovedal enajst rezultatov.

totocalcio

Brescia - Pescara	X
Cagliari - Lazio	1 X
Fiorentina - Ancona	1
Genoa - Juventus	1 X 2
Milan - Atalanta	1
Napoli - Inter	1 X 2
Roma - Foggia	X
Torino - Parma	1 X
Udinese - Sampdoria	X 2
Piacenza - Bari	1
Ternana - Bologna	X
Vicenza - Triestina	1 X
Siracusa - Giarre	X

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasni: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 Lir; finančni in legalni 120.000 Lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 Lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

petek, 18. septembra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Umik iz ruševin mesta ob Miljacki

JOŽE KOREN

V osemnajst nadstropij visoki stolpnici s štirimi vhodi v neposredni bližini vojašnice Maršala Tita sredi obkoljenega Sarajeva, je na začetku krvave medetnične vojne v Bosni, stanovalo kakih 600 ljudi. Od vseh družin sta bili le dve etnično »čisti«, enonarodnostni, vse ostale so bile iz mešanih zakonov raznih etničnih kombinacij. Pravcati mali Babilon sredi mesta ob Miljacki. Živeli so v slogi, spoštovanju vsakršnih različnosti med njimi. Ko so spopadi začeli postajati vse hujši in je vse mesto postalo cilj srbskih topov z okoliških višin, predvsem s Trebeviča, in ostrostrelcev raznih vojaških in paravojaških formacij, je tudi stolpnica pri vojašnici Maršala Tita doživela ognjeni metež. Več stanovanj v zgornjih nadstropjih je zgorelo, v njih so bile tudi smrtne žrtve: na tistih v spodnjih nadstropjih so razbite vse šipe, zidove so preluknjale topovske in protitankovske granate. Praktično niti eno stanovanje ni ostalo neprizadeto.

Iz te stolpnice je tudi zakonski par: mož Bosanec sicer srbske narodnosti, inženir, univerzitetni profesor z diplomom ljubljanske univerze, 15 let docent na fakulteti v Ljubljani in že vrsto zadnjih let v Sarajevu, žena Štajerka, slovenska upokojenka. V teh dneh sta se mudila pri svojcih v Trstu, kamor sta prišla iz Ljubljane po umiku iz obkoljenega, razrušenega in okrvavljenega Sarajeva. Kljub nenehnim nevarnostim za življenje, kljub stiskam in pomanjkanju sta vztrajala v preresetanem stanovanju v upanju, če ne celo v gotovosti, da se bo vojna kmalu končala. Njega so vezale tudi profesorske obveznosti, saj je moral opraviti s svojimi študenti še zadnje izpite in diplomska dela na fakulteti.

Toda nazadnje sta se le odločila za umik iz Sarajeva čeprav s trdnim sklepom, da bo njun odhod le začasen in da se vrmeta čim bo zavladal mir in bosta v Sloveniji uredila svoje osebne zadeve. Oba imata namreč potne liste izdane v Sloveniji in slovenske osebne izkaznice. In prav ta okoliščina jima je v veliki meri pomagala, da sta se lažje prebijala na tvegani poti od Sarajeva do Splita skozi 32 barikad in skozi območja, ki so jih in jih verjetno še vedno nadzorujejo enote bosanske (muslimanske) teritorialne obrambe, srbske Karadžićeve vojske in Sešljjevič četniških ekstremistov in vojske Hr-

vatskega viječa odbrane (HVO). Njuna pripoved o tem, kako sta potovala in kaj sta doživljala na tej poti se zdi na trenutke skoraj neverjetna, paradokсна. Brez vsake retorike, brez pretiravanja v nobeno smer, brez eksplicitnih obsodb in obtožb, realistično opisana daje svojevrstno podobo te čudne, nerazumljive, absurde pa zato nič manj grozljive in zločinske vojne, ki je pahnila v nesrečo, smrt, taborišča in pregnanstvo na stotisoče nedolžnih ljudi. In prav zato je ta njuna pot, ki bi jo lahko označili za pot poguma in sreče, vredna zapisa.

Na pot sta se podala 8. avgusta z osebnim avtom "škodo", natrpanim z osebno prtljago za vse priložnosti in z zadostno količino hrane ne da bi vedela kaj ju čaka, v kakšno tveganje in tudi življenjski riziko se podajata, saj v vojni situaciji, kakršna je bosanska z vsemi svojimi specifikami, nikoli ne veš v kakšni godlji se boš znašel, odkod lahko prileti usodni strel.

Edina "prosta" cesta iz obkoljenega mesta z muslimanskimi branilci v njem in srbskimi silami na višinah nad njim, je vodila v smeri Ilidže, kjer pa so prav takrat divjali najhujši boji. Glavna mestna ulica je bila prazna, brez življenja, saj je nevarnost ostrostrelcev prežala za vsakim vogalom. Na prvo barikado sta naletela po kakih treh kilometrih. Ustavila ju je posebna vojaška bosanska policija v črnih uniformah. Ko sta pojasnila, da sta namenjena v Slovenijo in pokazala vojaško dovoljenje za potovanje in slovenske osebne izkaznice, so ju brez problemov pustili naprej in njima celo zaželeli srečno pot, še prej pa so ju opozorili naj do naslednje barikade, ki bo hrvaška in oddaljena kaka 2 km, vozita z največjo hitrostjo, ker je cesta pod dosegom srbskih ostrostrelcev. Svojo "škodo" sta pognala kolikor je zmogla. Na drugi barikadi pri Stupu sta res naletela na vojake hrvaške HVO. Po pregledu dokumentov so ju napotili v njihov štab, kjer bi morala dobiti posebno dovoljenje za potovanje po "hrvaškem ozemlju". Naslednje jutro sta k sreči našla tudi privatno bencinsko črpalko in si napolnila rezervoar, seveda za marke in po zasoljeni ceni. Sicer pa so takrat na tem področju okrog 30 km od Sarajeva bile v veljavi kar tri valute: stari jugoslovanski dinar, hrvaški dinar in nemška marka, seveda zdaleč najbolj cenjena.

Začel se je tretji dan potovanja naših zakoncev. Pot ju je zdaj vodila proti Novemu Travni-

ku, bivšemu Pucarevu, preko Busovače. Novi Travnik sta dosegla potem, ko sta prešla vrsto barikad raznih vojaških sestavov. V Novem Travniku so ju vojaške oblasti HVO opozorile, da je tvegano podati se na pot sama in da je varneje potovati v koloni avtobusov, tovornjakov in osebnih vozil, ker se v hribih in gozdovih ob cesti potikajo razne tolpe, napadajo potnike in jih okradejo, nekaj pa so jih tudi že pobili. Rekli so sicer, da jih "redne" enote lovijo, da pa ne morejo jamčiti za varnost. Naša sogovornika sta se kljub opozorilom odločila za tveganje, saj jima dosti drugega ni preostalo. Odpravila sta se v smeri Bugojna po močno razriti makadamski cesti skozi goste gozdove. Vozila sta lahko le v prvi in drugi prestavi. Skozi barikade sta, vedno s kazanjem slovenskih osebnih izkaznic, obvozila Gornji Vakuf in nato brez večjih problemov prišla do Prozora, od tam pa nadaljevala vožnjo po edini možni in kolikor toliko "varni", čeprav še slabši gorski cesti proti Tomislavgradu, bivšemu Duvnu, kraju znanem iz narodnoosvobodilne vojne po partizanskem letališču, s katerega so zavezniška letala vozila partizanske ranjence v bolnišnice v Južni Italiji. Toda barikada nekaj km pred mestom ju ni pustila v mesto samo. Pojasnila za prepoved niso dali, pozneje pa so le povedali, da so prav takrat na drugi strani mesta potekali spopadi. Končno ju je barikada po daljšem oklevanju le pustila naprej, vendar ju je napotila na drugo stransko in skoraj neprevozno cesto pod Ljubišo planino mimo Vranskega jezera in jezera Blidinje, kjer sta naletela na zadnjo barikado v rokah bosansko-muslimanske Teritorialne obrambe, do Posušja. Pri barikadi ob jezeru Blidinje sta spet doživela nepričakovan zaplet. Ko sta pokazala svoje slovenske izkaznice in prepustnico hrvaške HVO, jima je bilo rečeno, da iz države BiH ne more izstopiti nihče. Tedaj pa je eden od vojakov, ki je imel v rokah ženi-no osebno izkaznico, ugotovil, da je bila izdana v mestu v Sloveniji, kjer je bil sam zaposlen do pred tremi meseci kot gradbeni delavec, potem pa se je odzval klicu svoje ožje bosanske domovine in se prijavil v Teritorialno obrambo BiH. Ugotovitev ga je tako iznenadila, da se je ves raznežil in zagotavljal, da samo čaka trenutek, ko bo spet mir in se bo lahko vrnil na delo v Slovenijo. Poklical je komandirja barikade in ga začel prepričevati, naj vendar pusti oba iz BiH, češ saj sta že v letih in neprimerna za

kakršnokoli vojaško opravilo. Komandir je nekaj časa okleval, nazadnje pa našima vrnil dokumente in ju odslovil z voščilom za srečno pot. Tudi vojak je bil videti iskreno vesel, da mu je uspelo komandirja omehčati.

Po nekaj kilometrih vožnje skozi še nekaj barikad sta naša bosanska Slovenca ali slovenska Bosanca, kakor se pač vzame, prestopila bosansko-hrvaško mejo, dospela v Imotski in od tam brez vsakih ovir nadaljevala vožnjo do Splita, se z avtom vkrcala na prvi trajekt in pristala na Reki. Na ozemlje Republike Slovenije sta vstopila na novem mejnem prehodu pri Jelšanah. Malo ju je skrbelo, ker sta imela osebni avto z registrsko tablico Sarajeva, toda slovenski osebni dokumenti, tokrat seveda povsem razumljivo, so bili močnejši argument za obmejno slovensko policijo in carino kot pa registrska tablica, ali pa so slovenski obmejni organi preprosto prezrli sarajevsko registracijo, čeprav tudi ni izključeno, da so zatisnili oči. Naj bo tako ali drugače, po štirih dneh tvegane vožnje, za kar bi v normalnih časih potrebovala največ štiri ure, sta naša "begunca", res s pogumom, pa tudi z veliko dozo sreče, dosegla svoj cilj, svoj slovenski dom in otroke.

V njunih srcih, v njunih glavah je zdaj ena sama velika, največja želja, da bi čimprej prišel dan, ko bo bosansko-hercegovaške tragedije konec in se bosta spet lahko vrnila v mesto, ki sta ga vzljubila prav zaradi njegove etnične raznolikosti, ki je stkala toliko do še pred nekaj meseci srečnih zakonov in srečnih ljudi.

»Zidove bomo popravili, hiše, ceste, mostove, šole, cerkve in hrame kulture bomo obnovili, žal ne bomo mogli povrniti tisoče in tisoče in tisoče žrtev te brezmiselne, tragične vojne, katere strašne posledice nas bodo bremenile vse skupaj žal še leta in leta. Ostaja nam kljub vsemu zaupanje v zakonitost življenja, ki zna premestiti tudi najbolj tragične izkušnje preteklosti«.

S temi mislimi sta naša sogovornika sklenila svojo pripoved in njuno upanje je tudi naše, čeprav dogodki zadnjih dni žal dokazujejo, da krvavi strategiji bratomorilstva še ne mislijo odnehati, da miru še ni na obzoru, da bo dežela herojskih epopej v narodnoosvobodilni vojni proti nacističnim okupatorjem, dežela Sutjeske in Tjentišta, Drvarja, Jajca, Kozare in drugih zgodovinskih krajev, še krvavela.

ŠTEVILNE UGODNOSTI OD 14. DO 17. LETA

Pridi tudi ti v družbo lastnikov računa JEANS!
Imel boš precej ugodnosti: izredni popusti v številnih športnih, glasbenih in modnih trgovinah, brezplačne vstopnice, popusti na vstopnice za koncerte in razstave.

Dobil boš posebno magnetno kartico JEANS CARD, s katero boš lahko na banki sam dvigoval potrebne vsote. In nenazadnje ti bomo vsak mesec pošiljali domov list »JC notizie«, na katerem boš dobil popoln seznam vseh mesečnih ponudb.

TUDI JAZ

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica